



**PR9712**  
**Program certyfikacji personelu**  
**badań nieniszczących (NDT)**

	<b>Imię i nazwisko</b>	<b>Stanowisko</b>	<b>Data</b>	<b>Podpis (w wersji papierowej)</b>
<b>Opracował:</b>	Kamil Mamerski	OZO	01.08.2025 r.	
<b>Sprawdził:</b>	Dariusz Wojdała	Ekspert PR9712	01.08.2025 r.	
<b>Zatwierdziła:</b>	Ewelina Czerwonka	DCC	01.08.2025 r.	



## SPIS TREŚCI

<b>1</b>	<b>WŁAŚCICIEL PROGRAMU</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>PEŁNA NAZWA PROGRAMU, RODZAJ I ZAKRES PROGRAMU</b>	<b>3</b>
<b>3</b>	<b>ZAKRES CERTYFIKACJI</b>	<b>5</b>
<b>4</b>	<b>BEZSTRONNOŚĆ, POUFNOŚĆ I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH</b>	<b>8</b>
<b>5</b>	<b>ZASOBY JCP</b>	<b>9</b>
<b>6</b>	<b>WARUNKI WSTĘPNE DLA KANDYDATÓW</b>	<b>9</b>
<b>7</b>	<b>REALIZACJA EGZAMINÓW</b>	<b>14</b>
<b>8</b>	<b>OCENA EGZAMINÓW</b>	<b>19</b>
<b>9</b>	<b>WYNIKI, POWTARZANIE EGZAMINÓW I ZWOLNIENIA EGZAMINACYJNE</b>	<b>21</b>
<b>10</b>	<b>CERTYFIKACJA PERSONELU NDT</b>	<b>22</b>
<b>11</b>	<b>WYDANIE CERTYFIKATÓW, WAŻNOŚĆ CERTYFIKATÓW I NADZÓR NAD UDZIELONĄ CERTYFIKACJĄ</b>	<b>23</b>
<b>12</b>	<b>ZAWIESZENIE, WZNOWIENIE PO ZAWIESZENIU ORAZ COFNIĘCIE CERTYFIKACJI</b>	<b>24</b>
<b>13</b>	<b>OGRANICZENIE I ROZSZERZENIE ZAKRESU CERTYFIKACJI</b>	<b>26</b>
<b>14</b>	<b>ODNOWIENIE CERTYFIKACJI</b>	<b>26</b>
<b>15</b>	<b>RECERTYFIKACJA</b>	<b>28</b>
<b>16</b>	<b>ODWOŁANIA I SKARGI</b>	<b>30</b>
<b>17</b>	<b>PRAWO DO UŻYTKOWANIA CERTYFIKATU</b>	<b>30</b>
<b>18</b>	<b>WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH</b>	<b>31</b>
<b>19</b>	<b>ZMIANY W DOKUMENCIE</b>	<b>31</b>



## 1 Właściciel programu

Właścicielem programu jest TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.

TÜV SÜD jest jedną z największych międzynarodowych organizacji usług technicznych na świecie. Wraz z rozwojem przemysłu TÜV tworzył procedury kontrolne dla coraz to nowych dziedzin przemysłu, wyznaczając tym samym uznane powszechnie standardy bezpieczeństwa i jakości. TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. działa na rynku od 1998 roku jako jeden z wielu oddziałów TÜV SÜD na świecie. Należymy do międzynarodowego koncernu TÜV SÜD AG, który od ponad 150 lat chroni ludzi, środowisko i własność przed niekorzystnymi skutkami technologii, realizując kompleksowe usługi dla wielu sektorów gospodarki.

Działania TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. pozwalają skutecznie połączyć korzyści płynące ze znajomości rynku lokalnego z wiedzą i wieloletnim doświadczeniem pochodzącym z całego świata. Dzieląc się nim, auditorzy, eksperci i rzeczoznawcy TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. przyczyniają się do poprawy funkcjonowania przedsiębiorstw, pewności i poprawności funkcjonowania urządzeń, zapewnienia bezpieczeństwa ludzi.

## 2 Pełna nazwa programu, rodzaj i zakres programu

Pełna nazwa programu brzmi: PR9712 Program certyfikacji personelu badań nieniszczących (NDT).

Zakres programu PR9712 przedstawia zasady dotyczące prowadzenia procesu certyfikacji personelu wykonującego badania nieniszczące. W skład tego procesu wchodzi działania związane z wnioskowaniem o certyfikację, ocenę wniosku, wydanie decyzji o certyfikacji i szeroko rozumiany nadzór nad certyfikacją związany z jej odnawianiem, rozszerzeniem zakresu certyfikacji, cofnięciem, zawieszeniem lub wznowianiem wydanego certyfikatu oraz recertyfikacją.

JCP prowadzi certyfikację personelu NDT w oparciu o zapisy normy PN-EN ISO 9712 „Badania nieniszczące - Kwalifikacja i certyfikacja personelu badań nieniszczących” oraz działa zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17024 - „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby”. JCP wprowadziła, utrzymuje i zarządza systemem certyfikacji osób poprzez stosowanie ww. norm oraz wdrożonego firmowego Systemu Zarządzania Jakością.

Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie warunków, wymagań i metod prowadzenia certyfikacji personelu badań nieniszczących (NDT) obowiązujących w firmie TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. Program certyfikacji jest skierowany do wszystkich Wnioskujących, Kandydatów oraz certyfikowanych osób w danej metodzie badania oraz stopniu i sektorze przemysłowym lub wyrobu.

Każda osoba zainteresowana uzyskaniem dodatkowych informacji lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień odnośnie programu certyfikacji oraz systemu certyfikacji JCP proszona jest o kontakt z TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.

JCP deklaruje, że wszelkie informacje będą udzielane w sposób rzetelny i niewprowadzający w błąd.

### Terminy i skróty stosowane w programie:

Definicje terminów występujących w niniejszym programie są zgodne z przedmiotowymi normami i dokumentami wymienionymi w punkcie 2. W tekście niniejszego programu oraz w związanych z nim dokumentach mogą być stosowane następujące skróty:

- TSP                    -    TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.
- JCP                    -    Jednostka Certyfikująca Personel TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.



- NDT - Badania Nieniszczące
- Personel NDT - Personel, który posiada kompetencje zawodowe 1, 2 lub 3 stopnia w NDT
- Monosektor - Obejmuje tylko jeden sektor wyrobu
- Multisektor - Obejmuje dwa lub więcej sektorów wyrobu
- PED - Zatwierdzanie PED – zatwierdzanie personelu wykonującego badania nieniszczące połączeń nierozłącznych urządzeń ciśnieniowych w odniesieniu do wytycznych Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych wdrażającym Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE
- RT - Badania Radiograficzne
- RT-FI - Badania Radiograficzne - interpretacja radiogramów
- RT-D - Badania Radiograficzne – technika cyfrowa
- RT-DI - Badania Radiograficzne – cyfrowa interpretacja obrazu
- UT - Badania Ultradźwiękowe
- UT-PA - Badania Ultradźwiękowe - technika phased array
- UT-TOFD - Badania Ultradźwiękowe - technika TOFD
- UTT - Badania Ultradźwiękowe - pomiary grubości
- MT - Badania Magnetyczne
- PT - Badania Penetracyjne
- VT - Badania Wizualne
- Wnioskodawca - Osoba, składająca wniosek o dopuszczenie do procesu certyfikacji
- Kandydat - Wnioskodawca, który spełnił określone warunki wstępne i został dopuszczony do procesu certyfikacji
- Poświadczający - Osoba która poświadcza ważność doświadczenia przemysłowego Kandydata

#### **Dokumenty związane:**

Niniejszy program może zawierać datowane lub niedatowane normy lub rekomendowane dokumenty. Przy wskazaniach niedatowanych obowiązuje ostatnie wydanie normy lub dokument:

- DACP-01 Akredytacja jednostek certyfikujących osoby
- PN-EN ISO/IEC 17024 Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby
- PN-EN ISO 9712:2022-09 Badania nieniszczące. Kwalifikacja i certyfikacja personelu badań nieniszczących
- CEN/TR 14748 Non-destructive testing – Methodology for qualification of non-destructive tests
- ISO/TS 22809 Non-destructive testing – Discontinuities in specimens for use in qualification examinations
- ISO/TS 25107 Non-destructive testing - NDT training syllabuses
- ISO/TS 25108 Non-destructive testing - NDT personnel training organizations
- CEN/TR 15589 Non-destructive testing - Code of practice for the approval of NDT personnel by recognised third party organisations under the provisions of Directive 97/23/EC
- EA-8/01G:2024 – Guidance on Transfers of Accredited Certification of Persons



– PN-EN 16729-4 Kolejnictwo – Infrastruktura – Badania nieniszczące szyn w torze - Część 4: Kwalifikacje personelu badań nieniszczących szyn

### 3 Zakres certyfikacji

Proces certyfikacji personelu NDT - realizowany w oparciu o zapisy normy PN-EN ISO 9712 - prowadzony jest w następujących metodach badawczych:

- badania radiograficzne (RT)
- badania ultradźwiękowe (UT)
- badania magnetyczne (MT)
- badania penetracyjne (PT)
- badania wizualne (VT)

Oprócz powyżej wymienionych metod JCP certyfikuje personel w zakresie ograniczonego stosowania normy:

- badania radiograficzne – interpretacja i ocena radiogramów (RT-FI)
- badania radiograficzne – cyfrowa interpretacja obrazu (RT-DI)
- badania ultradźwiękowe – pomiary grubości (UTT)

oraz technik specjalnych realizowanych w zakresie głównych metod badawczych:

- badania ultradźwiękowe – technika phased array (UT-PA)
- badania ultradźwiękowe – technika TOFD (UT-TOFD)
- badania radiograficzne – technika cyfrowa (RT-D)

RT-FI, RT-D, RT-DI, UT-PA, UT-TOFD są certyfikowane jedynie w drugim stopniu kwalifikacji, a UTT oraz UT w sektorze przemysłowym r, w stopniu pierwszym i drugim.

Warunkiem koniecznym wymaganym do przystąpienia do egzaminu w metodzie głównej na 3 stopień kwalifikacji jest zdanie egzaminu podstawowego (BASIC).

Proces certyfikacji personelu NDT - realizowany w oparciu o zapisy normy PN-EN ISO 9712 - prowadzony jest w następujących sektorach przemysłowych i wyrobu (wybór sektorów przemysłowych i wyrobu wg pkt A.2 i A.3, Załącznik A, norma PN-EN ISO 9712):

#### **Sektory przemysłowe:**

**m** – produkcja

**s** – badania przed i w trakcie eksploatacji, które obejmują produkcję

**r** – utrzymanie kolei – podsektor infrastruktura (badanie szyn w torze)

#### **Sektory wyrobu:**

**c** – odlewy (materiały żelazne i nieżelazne)

**f** – odkuwki (wszystkie rodzaje odkuwek: materiały żelazne i nieżelazne)

**w** – złącza spawane (wszystkie rodzaje złączy spawanych, w tym lutowanie, dla materiałów żelaznych i nieżelaznych)

**t** – rury różnych średnic (bez szwu, spawane, z materiałów żelaznych i nieżelaznych, w tym wyroby płaskie do produkcji rur spawanych)

**wp** – wyroby przerabiane plastycznie z wyjątkiem odkuwek (np. płyty, sztaby, pręty)



JCP dostosowuje swoją ofertę do potrzeb rynkowych deklarowanych przez zlecającego certyfikację personelu NDT w powiązaniu z określonymi sektorami przemysłowymi i sektorami wyrobu. Standardowa oferta JCP obejmuje możliwość uzyskania certyfikacji w sektorze **s**, w skład którego wchodzi sektor przemysłowy **m** oraz w sektorach wyrobów **c, f, w, t, wp** (multisektor).

JCP oferuje również możliwość uzyskania certyfikacji tylko w określonych sektorach wyrobu wybranych spośród: **c, f, t, w, wp** dla metod **RT, UT, MT, PT, VT**, dla techniki badań **UT-PA** oraz badań ultradźwiękowych ograniczonych do pomiarów grubości **UTT**.

Wybór certyfikacji w zakresie ograniczonym do jednego lub kilku sektorów wyrobu jest związany z odpowiednio ograniczonym zakresem egzaminów kwalifikacyjnych oraz zatwierdzonych przez JCP programów szkoleniowych.

W niżej wymienionych przypadkach JCP oferuje certyfikację jedynie w określonym zakresie:

- certyfikacja w zakresie ograniczonego stosowania normy dotycząca **RT-FI, RT-DI** oraz **UT-TOFD**, którą JCP oferuje jedynie w zakresie sektora wyrobu **w**,
- certyfikacja w zakresie badań ultradźwiękowych w sektorze przemysłowym **r**, oferowana jest zawsze w zakresie czterech sektorów wyrobów **w, wp, c i f** (multisektor), bez możliwości certyfikacji w monosektorze,
- certyfikacja obejmująca każdą metodę NDT w stopniu kwalifikacji 3, którą JCP oferuje w zakresie multisektor. Wyjątkowo na podstawie decyzji JCP certyfikacja może zostać ograniczona do wybranego sektora wyrobu.

JCP oferuje egzaminy obejmujące swoim zakresem obszar Dyrektywy Urządzeń Ciśnieniowych i zatwierdzenie personelu do wykonywania badań NDT połączeń nierozłącznych na urządzeniach ciśnieniowych kategorii III i IV wg 2014/68/UE:

- MT – badania magnetyczne
- PT – badania penetracyjne
- RT – badania radiograficzne
- RT-FI – badania radiograficzne – interpretacja i ocena radiogramów
- RT-D – badania radiograficzne – technika cyfrowa
- RT-DI – badania radiograficzne – cyfrowa interpretacja obrazu
- UT – badania ultradźwiękowe
- UT-TOFD – badania ultradźwiękowe - technika TOFD
- UT-PA – badania ultradźwiękowe - technika phased array
- UTT – badania ultradźwiękowe - pomiary grubości

Zatwierdzanie personelu wykonującego badania nieniszczące połączeń nierozłącznych urządzeń ciśnieniowych zaliczonych do III i IV kategorii zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego I Rady 2014/68/UE (PED) jest prowadzone zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszym programie. Osoba ubiegająca się o zatwierdzenie zaznacza na formularzu wniosku o certyfikację wg PN-EN ISO 9712, iż ubiega się o zatwierdzenie zgodnie z postanowieniami dyrektywy 2014/68/UE (PED). Postępowanie w celu uzyskania zatwierdzenia obejmuje proces certyfikacji zgodnie z pkt. 7 niniejszego programu, a warunkiem koniecznym jest dodatkowo uzyskanie pozytywnego wyniku (70% poprawnych odpowiedzi) z egzaminu obejmującego swoim zakresem zagadnienia związane z dyrektywą PED oraz posiadanie stosownej praktyki. W przypadku, gdy kandydat ubiega się o wydanie zatwierdzenia, a certyfikat jest wydawany zgodnie z pkt. 10 niniejszego programu, kandydat jest zobowiązany do przystąpienia do egzaminu z dyrektywy PED przy pierwszym egzaminie w JCP. Sektor przemysłowy **r** jest wyłączony z zatwierdzania personelu zgodnie z dyrektywą 2014/68/UE (PED).



Proces certyfikacji personelu NDT - realizowany w oparciu o zapisy normy PN-EN ISO 9712 - prowadzony jest w następujących stopniach kwalifikacji, z którymi związane są określone kompetencje:

### **1 stopień kwalifikacji**

Osoba, która jest certyfikowana na 1 stopień musi wykazywać kompetencje do wykonywania badań NDT pod nadzorem personelu 2 lub 3 stopnia, na podstawie pisemnych instrukcji. W ramach kompetencji określonych przez certyfikat, osoba z certyfikatem 1 stopnia może być upoważniona przez pracodawcę do wykonywania następujących czynności na podstawie pisemnych instrukcji:

- a) ustawiania wyposażenia do NDT,
- b) wykonywanie badań NDT,
- c) zapisywanie i klasyfikowanie wyników badań na podstawie pisemnych kryteriów,
- d) rejestracja i raportowanie wyników badań.

Za wybór stosowanej metody i techniki badania oraz za interpretację wyników badania nie może być odpowiedzialny osoba z certyfikatem 1 stopnia.

### **2 stopień kwalifikacji**

Osoba, która jest certyfikowana na 2 stopień musi wykazywać kompetencje do wykonywania badań NDT na podstawie procedur lub instrukcji badań nieniszczących. W ramach kompetencji określonych przez certyfikat, osoba z certyfikatem 2 stopnia może być upoważniona przez pracodawcę do:

- a) doboru techniki badania dla stosowanej metody badania nieniszczącego,
- b) określania ograniczeń do stosowanej metody NDT,
- c) przenoszenia wymagań przedstawionych w normach, specyfikacjach, kodeksach i procedurach do instrukcji badawczych dostosowanych do warunków pracy występujących w rzeczywistości,
- d) ustawiania i weryfikowania ustawień wyposażenia NDT,
- e) wykonywania i nadzorowania badań NDT,
- f) interpretacji i oceny wyników badania zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w obowiązujących normach, specyfikacjach, kodeksach i procedurach,
- g) wykonywania wszystkich obowiązków określonych dla personelu 2 lub niższego stopnia,
- h) nadzorowania i udzielania doradztwa dla personelu 2 lub niższego stopnia,
- i) raportowanie wyników badań.

### **3 stopień kwalifikacji**

Osoba posiadająca certyfikat 3 stopnia musi wykazywać kompetencje do wykonywania i kierowania działaniami w ramach badań nieniszczących, w których jest certyfikowana. Personel certyfikowany na 3 stopień musi wykazywać kompetencje do oceny i interpretacji wyników badań zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w obowiązujących normach, kodeksach oraz specyfikacjach. Personel certyfikowany na 3 stopień - w celu przeprowadzenia wyboru właściwej metody badawczej NDT i ustalenia odpowiednich technik badania oraz współpracy przy ustalaniu kryteriów akceptacji (jeżeli takie są niedostępne) - musi posiadać wystarczającą praktyczną wiedzę na temat:

- stosowanych i badanych materiałów,
- technologii wytwarzania i przetwarzania,
- ogólną znajomość pozostałych metod badań NDT.



W ramach kompetencji określonych przez certyfikat, osoba z certyfikatem 3 stopnia może być upoważniona przez pracodawcę do:

- a) przyjęcia pełnej odpowiedzialności za personel NDT, doradztwo i ustalanie wytycznych określonych dla personelu NDT wszystkich stopni,
- b) ustalania wymaganych procedur i instrukcji badawczych, przeglądu ich poprawności redakcyjnej i technicznej oraz ich zatwierdzania,
- c) interpretowania zapisów przedstawionych normach, kodeksach, specyfikacjach i procedurach,
- d) wprowadzania do stosowania konkretnych metod badania, procedur, i instrukcji z zakresu badań nieniszczących,
- e) wykonywania i nadzorowania wszystkich obowiązków określonych dla personelu NDT wszystkich stopni kwalifikacji.

#### **4 Bezstronność, poufność i ochrona danych osobowych**

TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. ustanowiła, wdrożyła i utrzymuje politykę bezstronności. W prowadzonych przez siebie działaniach odnoszących się do procesów certyfikacyjnych przestrzega wynikających z niej zasad, nie pozwalając by naciski komercyjne, finansowe i inne zagrażały jej bezstronności. TÜV SÜD Polska Sp. z o.o. działa zgodnie z Kodeksem Etycznym TÜV SÜD AG. Bezstronne działanie Centrum Certyfikacji zapewnia również Rada Programowa, która jest jednym z mechanizmów chroniących bezstronność oraz jest wolna od wszelkich komercyjnych, finansowych i innych nacisków, które mogłyby wpłynąć na jej decyzję.

JCP zobowiązuje się do zachowania bezstronności w działalności certyfikacyjnej wobec Wnioskujących, Kandydatów oraz certyfikowanych osób, oraz w pozostałych obszarach działań TÜV SÜD Polska na każdym etapie procesu certyfikacji. JCP deklaruje, że w ramach prowadzonej działalności nie będzie dyskryminować nikogo bez względu na płeć, poglądy religijne lub polityczne, orientację seksualną, pochodzenie społeczne i zawodowe. Każdy Kandydat, który spełnia wymagania programu PR9712 ma prawo do ubiegania się o certyfikację w JCP.

Każda z osób pracujących w JCP lub współpracująca z JCP jest zobowiązana do zachowania poufności odnośnie wszystkich informacji pozyskanych w ramach procesu certyfikacji personelu NDT. Pozyskane w ramach tego procesu informacje, a zwłaszcza dane wrażliwe, zgodnie z rozporządzeniem o ochronie danych osobowych (RODO) - są tajne. JCP zapewnia, że nie będzie udostępniać informacji uzyskanych podczas procesu certyfikacji bez pisemnej zgody wnioskującego, Kandydata lub osoby certyfikowanej.

Po ujawnieniu informacji pozyskanych w ramach procesu certyfikacji personelu NDT, a wynikających z wymagań prawnych, osoba, której informacje została przekazane zostanie o tym powiadomiona pisemnie.

Wyjątkiem od powyższych wymagań są sytuacje, w których ujawnienie informacji nie wymaga powiadomienia pisemnie osoby której informacje dotyczą - odnosi się do wymagań prawnych.

Podstawą rozpoczęcia procesu certyfikacji jest dobrowolne podanie danych osobowych. Zakres wymaganych przez JCP danych osobowych jest określony w karcie zgłoszenia na egzamin lub wniosku o certyfikację. Każdy Wnioskujący, Kandydat oraz certyfikowana osoba, która dobrowolnie podaje swoje dane osobowe, ma prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. JCP deklaruje, że dane osobowe Wnioskujących, Kandydatów oraz certyfikowanych osób są:

- przetwarzane w celu oceny kompetencji personelu NDT,
- niepoddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z celem wskazanym powyżej,
- niezbędne w stosunku do celu, w jakim są przetwarzane,
- przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieupoważnionych przez JCP,



- przechowywane przez co najmniej cały okres ważności certyfikatu plus jednaście lat po zakończeniu cyklu certyfikacji,
- niszczone w sposób zapewniający zachowanie poufności zawartych informacji.

## 5 Zasoby JCP

JCP jest wyposażona we wszystkie elementy związane zarówno z zatrudnionym personelem jak i posiadanym wyposażeniem, oraz pomieszczeniami niezbędnymi do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu. Posiadane zasoby gwarantują pracę w warunkach zapewniających prawidłowe wykonanie badań i otrzymanie właściwych wyników.

Wdrożony, utrzymywany i stosowany System Zarządzania zapewnia, że JCP posiada, sprawdzone przyrządy o wystarczającej dokładności i niezawodności pomiarowej, spełniające wymagania odpowiednich specyfikacji dotyczących badań realizowanych w trakcie egzaminu.

Wszystkie egzaminy odbywają się w ośrodkach egzaminacyjnych zatwierdzonych i nadzorowanych przez JCP. Ośrodek egzaminacyjny może znajdować się w lokalizacji nie zajmowanej przez TÜV SÜD Polska, jednak w takim przypadku ośrodek ten musi spełniać wymagania wynikające z normy PN-EN ISO 9712 oraz egzamin musi być nadzorowany bezpośrednio przez upoważnionego przedstawiciela JCP.

Pomieszczenia wykorzystywane podczas egzaminowania personelu NDT w metodzie RT spełniają wymagania odpowiednich przepisów ochrony radiologicznej. W określonych pomieszczeniach JCP podczas przeprowadzania egzaminu prowadzi się pomiar i/lub rejestrację warunków środowiska (np. pomiar natężenia oświetlenia, itp.) – jeśli może to wpływać na jakość wyników egzaminu.

## 6 Warunki wstępne dla Kandydatów

Kandydat przystępujący do egzaminu zobowiązany jest do:

- 1) przedstawienia dokumentu **ukończenia z pozytywnym wynikiem szkolenia** w metodzie, stopniu i sektorach, o które wnioskuje. Szkolenie zostanie zaakceptowane przez JCP, jeśli będzie spełniało co najmniej minimalne wymagania programowe określone przez JCP dla szkoleń personelu NDT i będzie zawierać zarówno elementy szkolenia teoretycznego jak i praktycznego.

Minimalne wymagania odnośnie czasu szkolenia zawarte zostały w Tabeli nr 1 – Minimalne wymagania w zakresie szkolenia. Czas szkolenia obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne. Dla wszystkich stopni szkolenie teoretyczne może być prowadzone w formie bezpośredniego kontaktu z wykładowcą (instruktorem), nauczania na odległość, samokształcenia lub kombinacji obu form. W przypadku korzystania z nauczania na odległość należy opracować system zapewniający realizację całego programu. Zajęcia praktyczne możliwe są tylko w formie bezpośredniego kontaktu z wykładowcą (instruktorem).

*Tabela 1 – Minimalne wymagania w zakresie szkolenia.*

Metoda NDT	1 - stopień [dni]	2 - stopień [dni]	3 - stopień [dni]
RT*	5	10	5
RT-FI	-	8	-
RT-D**	-	8	-
RT-DI	-	8	-
UT	8	10	5
UT (r)***	7	5	-
UT-PA	-	10	-
UT-TOFD	-	10	-



UTT	4	5	-
MT	3	2	4
PT	3	2	3
VT	3	2	3

Jednodniowy czas trwania szkolenia to co najmniej 7h, co można osiągnąć jednego dnia lub poprzez kumulację godzin.

\* Kandydaci przystępujący do szkolenia RT w ramach kursu muszą odbyć szkolenie w zakresie ochrony radiologicznej. Szkolenie to powinno trwać minimum 8h i musi się odbyć przed rozpoczęciem zajęć praktycznych ukończone szkolenie nie wymaga ponawiania. Wymagania względem dni szkolenia nie obejmują szkolenia w zakresie OR.

\*\* Kandydaci przystępujący do szkolenia i egzaminu z techniki cyfrowej zobowiązani są do posiadania aktualnego certyfikatu z metody RT w stopniu równym lub wyższym niż wnioskowany,

\*\*\* Kandydaci przystępujący do szkolenia i egzaminu z metody UT w sektorze przemysłowym r zobowiązani są do posiadania aktualnego certyfikatu z metody UT w stopniu równym lub wyższym niż wnioskowany (w sektorze przemysłowym s).

Kandydaci ubiegający się o certyfikację w metodzie RT przed przystąpieniem do egzaminu praktycznego muszą przedstawić aktualne zaświadczenie lekarskie dopuszczające go do pracy w narażeniu na promieniowanie jonizujące.

Nieuczestniczenie w szkoleniu z zakresu ochrony radiologicznej (OR) i brak przedłożenia zaświadczenia lekarskiego, powoduje nie dopuszczenie egzaminowanego do egzaminu kwalifikacyjnego w części praktycznej w metodzie badań radiograficznych RT.

Kandydat, który chce bezpośrednio przystąpić do egzaminu na stopień 2 musi spełnić wymagania w zakresie odpowiadającym sumarycznej liczbie godzin szkolenia określonego dla stopnia 1 i 2 zgodnie z zapisami Tabeli nr 1.

Kandydat, który chce bezpośrednio przystąpić do egzaminu na stopień 3 musi spełnić wymagania w zakresie odpowiadającym sumarycznej liczbie godzin szkolenia określonego dla 1, 2 i 3 stopnia zgodnie z zapisami Tabela nr 1.

Dla Kandydatów ubiegających się o certyfikację stopnia 3, oprócz minimalnego szkolenia – w stosunku do których wymagania zostały podane w Tabeli nr 1 - przygotowania do egzaminu kwalifikacyjnego mogą być realizowane w inny sposób, zależny od przygotowania naukowego i technicznego Kandydata. Przygotowania do kwalifikacji mogą obejmować np. udział w innych kursach szkoleniowych, konferencjach lub seminariach, studiowanie literatury specjalistycznej w formie drukowanej lub elektronicznej zawierającej zagadnienia z zakresu materiałoznawstwa, procesów technologicznych, przygotowania do badania i wykonywania lub interpretacji badań NDT.

**Zmniejszenie minimalnego czasu szkolenia** ma zastosowanie dla Kandydatów spełniających odpowiednie wymagania wykształcenia i/lub spełniającego wymagania opisane w pkt 7.2.5 a), b) normy PN-EN ISO 9712. Kandydaci muszą pozytywnie ukończyć specjalne, skrócone szkolenie, którego program i czas trwania został wcześniej zaakceptowany przez JCP. Całkowite zmniejszenie minimalnego czasu szkolenia nie może przekraczać 50% czasu trwania szkolenia.

W przypadku Kandydatów ubiegających się o certyfikację UT-TOFD i UT-PA stanowi to rozszerzenie posiadanej certyfikacji w zakresie UT. Kandydat musi posiadać certyfikat 2 lub 3. stopnia w metodzie UT.

W przypadku Kandydatów ubiegających się o certyfikację RT-D stanowi to rozszerzenie posiadanej certyfikacji w zakresie RT. Kandydat musi posiadać certyfikat 2 lub 3 stopnia w metodzie RT.

2) przedstawienia potwierdzenia uzyskania wymaganej **praktyki przemysłowej** tj. doświadczenia zawodowego pod nadzorem osoby stanowiącej nadzór kwalifikowany w odpowiedniej metodzie, stopniu i sektorze. Kwalifikowany nadzór nad Kandydatem uzyskującym praktykę, dokonywany jest przez osobę upoważnioną przez pracodawcę, która jest osobą certyfikowaną wg PN-EN ISO 9712 co najmniej w metodzie, stopniu i sektorze, w którym Kandydat ubiega się o certyfikację.



Minimalny czas trwania praktyki Kandydata został przedstawiony w Tabeli nr 3. Istnieje możliwość zmniejszenia czasu trwania praktyki po spełnieniu wymagań opisanych w pkt 7.3.3 normy PN-EN ISO 9712.

Gdy Kandydat ubiega się o certyfikację bezpośrednio na 2 stopień, wymagany czas praktyki powinien obejmować sumę czasu trwania praktyki wymaganej dla 1 stopnia i 2 stopnia. Nie dopuszcza się zmniejszenia czasu praktyki w takim przypadku.

Dla wszystkich stopni kwalifikacji, **poza UT (r)**, praktyka przemysłowa w badaniach nieniszczących może być uzyskana w całości przed egzaminem lub z podziałem na minimalną praktykę przed egzaminem wg Tabeli 2 oraz resztę po egzaminie. **Dla UT (r) wymagane jest 100% doświadczenia przed przystąpieniem do egzaminu.**

Wynik egzaminu pozostaje ważny 2 lata. Po tym terminie egzamin uznaje się za nieważny i Kandydat musi ponownie przystąpić do egzaminu jeśli będzie chciał ubiegać się o certyfikację. Udokumentowane dowody praktyki muszą być przedłożone JCP i potwierdzone przez pracodawcę lub osobę zaakceptowaną przez JCP.

### Minimalna praktyka przemysłowa niezbędna do przystąpienia do egzaminu

Dopuszczenie Kandydata do udziału w egzaminie JCP uzależnione jest od uzyskanej odpowiedniej praktyki przemysłowej. Przedstawione w Tabeli 2 wymagania zostały określone biorąc za podstawę pkt 7.3.1. normy PN-EN ISO 9712. Wartości przedstawione w Tabeli 2, stanowią min. 20% czasu praktyki, określonego wg normy PN-EN ISO 9712.

Tabela 2 – Minimalna praktyka przemysłowa, niezbędna do przystąpienia do egzaminu

Metoda NDT	Minimalna praktyka przemysłowa, niezbędna do przystąpienia do egzaminu [dni]*				
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 2 bezpośrednio	Stopień 3 <sup>a)</sup>	Stopień 3 <sup>b)</sup>
VT	3	9	12	36	48
MT	3	9	12	36	48
PT	3	9	12	36	48
UT	9	27	36	54	90
<b>UT (r)</b>	<b>45</b>	<b>135</b>	<b>180</b>	-	-
RT	9	27	36	54	90
RT-FI	-	18	-	-	-
<b>RT-D</b>	-	-	18	-	-
<b>RT-DI</b>	-	18	-	-	-
UT-PA	-	-	18	-	-
UT-TOFD	-	-	18	-	-
UTT	5	14	18	-	-

\*Jednodniowy czas trwania zdobywania praktyki to minimum siedem godzin, które można osiągnąć w ciągu jednego dnia lub poprzez kumulowanie godzin. Maksymalna dopuszczalna liczba godzin w ciągu jednego dnia wynosi 12 godzin. Doświadczenie w dniach uzyskuje się dzieląc łączną liczbę godzin przez 7.  
<sup>a)</sup> Wymagania dla Kandydata posiadającego wykształcenie wyższe z certyfikatem stopnia 2. W przypadku Kandydata z wykształceniem wyższym ale bez certyfikatu 2 stopnia czas trwania praktyki należy pomnożyć przez współczynnik 2.  
<sup>b)</sup> Wymagania dla Kandydata posiadającego certyfikat stopnia 2 bez wyższego wykształcenia.

### Minimalna praktyka przemysłowa niezbędna do uzyskania certyfikacji

Do otrzymania przez Kandydata certyfikacji w JCP wymagana jest odpowiednia praktyka przemysłowa, zgodnie z zapisanymi w Tabeli 3.



Tabela 3 – Minimalna praktyka przemysłowa niezbędna do uzyskania certyfikacji

Metoda NDT	Minimalna praktyka przemysłowa, niezbędna do uzyskania certyfikacji [dni]*				
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 2 bezpośrednio	Stopień 3 <sup>a)</sup>	Stopień 3 <sup>b)</sup>
VT	15	45	60	180	240
MT	15	45	60	180	240
PT	15	45	60	180	240
UT	45	135	180	270	450
<b>UT (r)</b>	<b>45</b>	<b>135</b>	<b>180</b>	-	-
RT	45	135	180	270	450
RT-FI	-	<b>68</b>	-	-	-
<b>RT-D</b>	-	-	<b>90</b>	-	-
<b>RT-DI</b>	-	<b>68</b>	-	-	-
UT-PA	-	-	90	-	-
UT-TOFD	-	-	90	-	-
UTT	23	68	90	-	-

\*Jednodniowy czas trwania zdobywania praktyki to minimum siedem godzin, które można osiągnąć w ciągu jednego dnia lub poprzez kumulowanie godzin. Maksymalna dopuszczalna liczba godzin w ciągu jednego dnia wynosi 12 godzin. Doświadczenie w dniach uzyskuje się dzieląc łączną liczbę godzin przez 7.  
<sup>a)</sup> Wymagania dla Kandydata posiadającego wykształcenie wyższe z certyfikatem stopnia 2. W przypadku Kandydata z wykształceniem wyższym ale bez certyfikatu 2 stopnia czas trwania praktyki należy pomnożyć przez współczynnik 2.  
<sup>b)</sup> Wymagania dla Kandydata posiadającego certyfikat stopnia 2 bez wyższego wykształcenia.

### Warunki zmniejszenia praktyki przemysłowej

Całkowite zmniejszenie może wynieść maksymalnie 50%, każde zmniejszenie musi być zaakceptowane przez JCP.

Praktyka przemysłowa może być zredukowana w następujący sposób:

- Kandydat posiadający certyfikat któregośkolwiek stopnia, który wnioskuje o dodatkową metodę, może uzyskać zgodę na obniżenie wymaganego doświadczenia o 25% w odniesieniu do wnioskowanej metody,
- Kandydat zmieniający, dodający sektor lub technikę dla tej samej metody, musi zdobyć dodatkowe doświadczenie w wymiarze co najmniej 25% doświadczenia wymaganego w Tabeli 3. Doświadczenie to nie może trwać krócej niż 15 dni,
- W przypadku ograniczonych zastosowań metod (np. pomiar grubości, metody zautomatyzowane) czas trwania doświadczenia może być skrócony o maksymalnie 50%, ale nie może być krótszy niż 15 dni.

Jeżeli ma to zastosowanie to 50% wymaganego czasu doświadczenia, może zostać zdobyte przez odpowiednie szkolenie praktyczne. Czas trwania praktyki uzyskany za pomocą takiego szkolenia praktycznego obliczamy mnożąc liczbę godzin szkolenia przez współczynnik, który maksymalnie może wynieść 5.

Szkolenie praktyczne mające na celu zdobycie dodatkowego doświadczenia przez Kandydata powinno opierać się głównie na zajęciach praktycznych oraz praktycznie spotykanych problemach badawczych. Program takiego szkolenia praktycznego powinien być zatwierdzony przez JCP.

3) przedstawienia udokumentowanego **potwierdzenia zdolności widzenia** w zakresie:

- ostrości widzenia bliskiego,



osoba spełnia wymagania normy ISO 18490 lub powinna móc odczytać znaki o minimalnym numerze 1 według skali Jaegera lub N 4.5 skali Times Roman lub równoważnych liter z odległości nie mniejszej niż 30 cm, jednym lub dwójgłosem oczu, z korekcją lub bez,

- widzenia barw i/lub skali szarości, osoba spełniająca kryteria powinna móc rozróżniać barwy i rozróżniać kontrast między barwowy lub odcienie szarości stosowane w danej metodzie/technice NDT, ustalonej przez pracodawcę. Badanie potwierdza, że dana osoba ma akceptowalne widzenie barw bez ograniczeń lub stwierdza wszelkie ograniczenia w ich postrzeganiu. W przypadku występowania ograniczeń pracodawca potwierdza czy skutkują one jakimkolwiek ograniczeniem w zakresie metod lub technik specjalnych NDT.

Potwierdzenie zdolności widzenia powinno być odnotowane na wniosku o certyfikację oraz potwierdzone przez pracodawcę. Potwierdzenie zdolności widzenia w zakresie widzenia bliskiego musi być wystawione w terminie nie dłuższym niż 12 miesięcy poprzedzających datę wystawienia certyfikatu, a widzenia barw w ciągu ostatnich 5 lat kalendarzowych.

Bezpośrednio przed egzaminem jest wymagane okazanie przez Kandydata egzaminatorowi aktualnego zaświadczenia zdolności widzenia.

Badanie wzroku w zakresie ostrości widzenia bliskiego powinno być przeprowadzane co najmniej raz w roku przez cały okres ważności posiadanego certyfikatu NDT, w zakresie widzenia barw co najmniej raz na 5 lat i powinno być weryfikowane przez pracodawcę.

Badania wzroku powinny być przeprowadzane przez licencjonowanego lekarza, pielęgniarkę, okulistę, optometrystę lub przez innego wyszkolonego specjalistę, który został zatwierdzony i udokumentowany przez personel stopnia 3 działający w imieniu pracodawcy.

**Certyfikat NDT staje się nieważny w przypadku gdy świadectwo badania wzroku jest nieaktualne.**

- 4) przestrzegania Kodeksu etycznego certyfikowanego personelu NDT, który został opublikowany na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

**Odpowiedzialność pracodawcy**

Pracodawca zatrudniający Kandydata ubiegającego się o certyfikację personelu NDT jest odpowiedzialny za:

- a) przedstawienie Kandydata JCP i udokumentowanie danych osobowych w postaci wykształcenia, szkoleniach i praktyce oraz zdolności widzenia,
- b) zapewnienie odpowiedniego szkolenia wewnętrznego (stanowiskowego) w firmie - związanego ze specyfiką pracy i urządzeniami dostępnymi w danym zakładzie,
- c) wydanie pisemnego upoważnienia pracownikowi do wykonywania badań,
- d) wyniki badań i działań prowadzonych w zakresie NDT,
- e) weryfikację zdolności widzenia (minimum raz do roku), zgodnie z zapisami rozdziału 7.4 normy PN-EN ISO 9712,
- f) weryfikację i utrzymywanie udokumentowanych zapisów działalności certyfikowanej osoby w danej metodzie NDT, wymaganych do potwierdzenia ciągłości wykonywanych badań NDT, bez istotnej przerwy dla celów odnowienia i recertyfikacji, czynność ta powinna być wykonywana co 12 miesięcy,
- g) zapewnienie, że certyfikowana osoba ma ważny certyfikat w zakresie swoich badań prowadzonych dla pracodawcy,
- h) przechowywanie odpowiednich zapisów dokumentujących powyższe.



Każdy Wnioskujący, Kandydat oraz certyfikowana osoba, która jest osobą samozatrudnioną lub osobą poszukującą pracy, przejmuje pełną odpowiedzialność przypisaną pracodawcy. W takim jednak przypadku jego oświadczenie o posiadanej praktyce musi być potwierdzone przez poświadczającego np. przedstawiciela firmy lub instytucji z którą stale współpracuje dany kandydat, inną osobę z aktualnie posiadanym certyfikatem NDT, o który się ubiega kandydat i który sprawuje nad kandydatem nadzór kwalifikowany lub inne osoby które zostaną zaakceptowane przez JCP.

## 7 Realizacja egzaminów

### Zgłoszenie na egzamin kwalifikacyjny lub recertyfikacyjny

Zgłoszenie na egzamin i rozpoczęcie procesu wnioskowania następuje poprzez złożenie lub wysłanie wypełnionej i podpisanej przez osoby uprawnione Karty zgłoszenia udziału w egzaminie kwalifikacyjnym lub Karty zgłoszenia udziału w egzaminie recertyfikacyjnym. Wszystkie niezbędne formularze dostępne są na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

Istnieje możliwość przesłania przez pracownika JCP niezbędnych formularzy w formie elektronicznej.

Karta zgłoszenia powinna być potwierdzona podpisem Wnioskującego i jego pracodawcy, który potwierdza prawdziwość i aktualność wszystkich danych zawartych we wniosku o egzamin. Jeśli Wnioskujący jest bezrobotny lub prowadzi własną działalność, oświadczenie o praktyce powinno być potwierdzone przez poświadczającego.

Podpisy złożone na karcie zgłoszenia są jednocześnie potwierdzeniem wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych niezbędnych do realizacji procesu certyfikacji.

Karta zgłoszenia jest rozpatrywana przez pracownika JCP w zakresie jej kompletności i spełnienia wymagań JCP przez Wnioskującego. W przypadku stwierdzenia braków lub błędów w złożonej karcie zgłoszenia, pracownik JCP informuje w formie elektronicznej (ewentualnie telefonicznej) o konieczności poprawy oraz o terminie uzupełnienia brakujących informacji. W przypadku nie uzupełnienia brakujących informacji w wyznaczonym terminie Kartę zgłoszenia na egzamin uznaje się za nieaktualną co skutkuje przerwaniem procesu.

Pozytywny wynik oceny jest warunkiem dopuszczającym wnioskującego do procesu certyfikacji, który przyjmuje status Kandydata. Pracownik JCP informuje w formie elektronicznej Kandydata o zakwalifikowaniu na egzamin oraz planowanym miejscu, terminie, planie egzaminu, poprzez przesłanie Zawiadomienia o egzaminie. Kandydaci mogą też być dodatkowo powiadamiani telefonicznie.

W szczególnych przypadkach (np. losowych lub zdrowotnych), których uzasadnienie każdorazowo musi być rozważone i zaakceptowane przez JCP, Kandydat może zrezygnować z przystąpienia do egzaminu przed jego rozpoczęciem. W takiej sytuacji Kandydat może przystąpić do egzaminu w innym terminie, nie późniejszym niż dwanaście miesięcy od daty rejestracji karty zgłoszenia. Data nowego egzaminu musi być zatwierdzona przez JCP.

### Przebieg egzaminu

Wszystkie egzaminy odbywają się w ośrodkach egzaminacyjnych, zatwierdzonych i nadzorowanych przez JCP.

Egzaminy są prowadzone, nadzorowane i oceniane przez kwalifikowanych i upoważnionych przez JCP egzaminatorów i obejmują daną metodę NDT w odpowiednim lub odpowiednich sektorach wyrobu. Egzaminy (każda z jego części) mogą być nadzorowane także przez osoby wyszkolone do



nadzoru egzaminu - osoba nadzorująca egzamin, za ich pracę odpowiedzialność bierze egzaminator.

Egzaminator nie może egzaminować Kandydatów, których przygotowywał do egzaminu w okresie krótszym niż 2 lata, oraz którzy pracują (na stałe lub tymczasowo) w tym samym miejscu pracy co egzaminator. Jeśli wystąpi taka sytuacja, to powinno to zostać zgłoszone przed egzaminem przez egzaminatora i/lub Kandydata i Kandydat powinien być egzaminowany przez inną osobę.

Przed rozpoczęciem egzaminu sprawdzana jest:

- tożsamość egzaminowanego przez egzaminatora lub osobę sprawującą nadzór i wymagane jest okazanie przez Kandydata ważnego dokumentu ze zdjęciem (dowód osobisty lub paszport),
- aktualna zdolność widzenia,
- oficjalne zawiadomienie o egzaminie (może być w formie papierowej lub cyfrowej np. mail).

Egzaminator bezpośrednio przed egzaminem:

- omawia Regulamin egzaminu, w którym są zawarte zasady przebiegu i zachowania się na egzaminie (m. in. o zakazie prób oszukiwania i stosowania niedozwolonych środków (np. kalkulatorów z zapisanymi w programie pomocami, zapisy w ultradźwiękowych defektoskopach itp.) w czasie egzaminu,
- informuje, iż pytania testowe, zadania i próbki składające się na zestaw egzaminacyjny są dobierane losowo,
- informuje, iż na udzielenie odpowiedzi lub wykonanie zadań obowiązuje określony czas. Przewidziany czas na daną część egzaminu, zostaje podany przez egzaminatora przed rozpoczęciem egzaminu, a Kandydat zobowiązany jest przestrzegać tego czasu.

Podczas realizowanego egzaminu Kandydat zobowiązany jest:

- w trakcie części pisemnej egzaminu Kandydat odpowiadać samodzielnie na pytania testowe i/lub rozwiązuje zadania, bez korzystania z materiałów pomocniczych, z wyjątkiem tych przypadków, gdy jest to wyraźnie dozwolone przez egzaminatora,
- nie korzystać z telefonów komórkowych podczas trwania egzaminu,
- stosować wyposażenie dostarczone przez JCP. Istnieje możliwość stosowania kalkulatorów oraz/lub własnego wyposażenia NDT po uprzednim okazaniu przed egzaminem egzaminatorowi JCP. Kalkulator lub wyposażenie uznane za niesprawne, nie posiadające ważnego sprawdzenia lub wzorcowania oraz posiadające zainstalowane zapisy ułatwiające zdanie egzaminu NDT nie może zostać użyte, a osoba egzaminowana musi korzystać z kalkulatora lub wyposażenia przydzielonego mu przez JCP.

Każdy Kandydat nie przestrzegający zasad przebiegu egzaminu, nie stosujący się do poleceń egzaminatora lub posługujący się wyposażeniem lub materiałami, które mogą sugerować zachowanie nieetyczne w trakcie egzaminu, lub który pomaga w sposób nieetyczny innym Kandydatom w trakcie egzaminu, może zostać decyzją egzaminatora wykluczony z dalszego udziału w egzaminie. W takim przypadku powtórny egzamin Kandydat może zdawać nie wcześniej niż po upływie jednego roku od daty egzaminu.

Kandydat nie może wnieść na miejsce egzaminu jakiegokolwiek przedmiotu, który użyty mógłby ułatwić zdanie jakiegokolwiek części egzaminu bez upoważnienia ustnego przez egzaminatora.



### Egzamin kwalifikacyjny stopnia 1 i 2

Zestawy pytań egzaminacyjnych wybierane są ze zbioru pytań opracowanych, aktualizowanych i zatwierdzonych przez JCP i obowiązujących w dniu przeprowadzenia egzaminu i do dnia egzaminu pozostają tajne dla uczestników egzaminu oraz dla osób postronnych.

Egzamin kwalifikacyjny stopnia 1 i 2 składa się z trzech części:

#### 1) Pierwsza część - Egzamin ogólny, pisemny

Zestawy pytań na egzaminie ogólnym dotyczą wiedzy ogólnej odnoszącej się do danej metody badań NDT. W ramach tej części egzaminu zadawane są pytania w postaci testu wyboru, które posiadają minimum cztery możliwe odpowiedzi. Z dostępnych odpowiedzi tylko jedna jest poprawna. Pytania mogą zawierać dodatkowe objaśnienia dotyczące zakresu odpowiedzi. W Tabeli 4 podana jest wymagana minimalna liczba pytań. W trakcie egzaminu ogólnego przewiduje się, że maksymalny czas odpowiedzi na jedno pytanie testowe wynosi nie więcej niż 2 minuty, czyli całkowity czas trwania tej części egzaminu obliczamy mnożąc liczbę pytań przez dwie minuty. W przypadku metody RT egzamin obejmuje techniki wykorzystujące promieniowanie X i promieniowanie gamma.

#### 2) Druga część - Egzamin specjalistyczny, pisemny

Zestawy pytań egzaminacyjnych na egzaminie specjalistycznym dotyczą wiedzy specjalistycznej odnoszącej się do danej metody badań NDT i dotyczą określonego sektora przemysłowego oraz sektora wyrobu (tzw. monosektor) lub sektorów wyrobu (tzw. multisektor).

W ramach tej części egzaminu zadawane będą pytania w postaci testu wyboru, które posiadają minimum cztery możliwe odpowiedzi, pytania mogą obejmować w swoim zakresie wymóg dokonania pewnych obliczeń, mogą także odnosić się do pisemnych procedur NDT lub kodeksów, norm i specyfikacji. Z dostępnych odpowiedzi tylko jedna jest poprawna. Pytania mogą zawierać dodatkowe objaśnienia dotyczące zakresu odpowiedzi.

W Tabeli 4 podana jest wymagana minimalna liczba pytań. W przypadku gdy egzamin obejmuje multisektor, to minimalna liczba pytań jest równomiernie podzielona pomiędzy sektor przemysłowy i wyrobu.

W trakcie egzaminu ogólnego przewiduje się, że maksymalny czas odpowiedzi na jedno pytanie testowe wynosi nie więcej niż 3 minuty, czyli całkowity czas trwania tej części egzaminu obliczamy mnożąc liczbę pytań przez trzy minuty.

Tabela 4 – Wymagana minimalna liczba pytań – egzamin ogólny i specjalistyczny

Metoda	Liczba pytań – egzamin ogólny	Liczba pytań – egzamin specjalistyczny w zakresie monosektor	Liczba pytań – egzamin specjalistyczny w zakresie multisektor
RT, RT-D, UT, UT (r), MT, PT, VT, UTT, UT-PA	40	20	30
RT-FI, RT-DI, UT-TOFD	40	20	-

#### 3) Trzecia część - Egzamin praktyczny

Składa się z części pisemnej, polegającej na napisaniu instrukcji badawczej oraz części praktycznej, polegającej na zbadaniu określonych próbek egzaminacyjnych.



Egzamin praktyczny obejmuje badanie wyznaczonych przez egzaminatora próbek, zapis dokonanego badania w wymaganym zakresie (dla Kandydatów na 2 stopień dodatkowo interpretację wyników badania) oraz wystawienie protokołu z wynikami badania na dokumentach dostarczonych podczas egzaminu przez JCP. Podczas egzaminu każdy Kandydat wybiera na drodze losowania zestaw próbek egzaminacyjnych zatwierdzonych przez JCP. Rodzaj i liczba próbek wchodzących w skład zestawu zależy od metody badania i kombinacji sektorów.

**Próbki stosowane do celów szkoleniowych nie są stosowane podczas realizacji egzaminów.**

Podczas egzaminu praktycznego Kandydat ubiegający się o certyfikację 1 stopnia powinien postępować zgodnie z treścią otrzymanego zadania oraz instrukcją lub instrukcjami NDT dostarczonymi przez egzaminatora. Kandydat ubiegający się o certyfikację 2 stopnia powinien postępować zgodnie z treścią otrzymanego zadania oraz jeśli jest to wymagane wybrać odpowiednią technikę badania NDT, określić warunki badania w powiązaniu z odpowiednimi kodeksami, normami i/lub specyfikacjami, oraz dokonać interpretacji wyników badania. Zadaniem Kandydata ubiegającego się o certyfikację 2 stopnia jest opracowanie co najmniej jednej instrukcji NDT, dla próbki, która odpowiada jednemu z egzaminowanych sektorów wyrobu. Liczba badanych obszarów lub objętości powinna być odpowiednia dla stopnia, metody i sektora NDT. Badane obszary lub objętości muszą zawierać możliwe do sprawdzenia nieciągłości. Wymagania dotyczące liczby próbek oraz liczby obszarów lub objętości do zbadania w czasie egzaminu praktycznego na 1 i 2 stopień podane są w Załączniku B normy PN-EN ISO 9712.

Próbki egzaminacyjne są odpowiednie dla sektorów, w ramach którego odbywa się egzamin. Próbki egzaminacyjne stosowane podczas egzaminów symulują geometrię badanych obszarów. Próbki egzaminacyjne stosowane podczas egzaminów zawierają nieciągłości, które są reprezentatywne dla nieciągłości które mogą pojawić się w czasie wytwarzania lub eksploatacji. Nieciągłości występujące w próbkach egzaminacyjnych mogą być rzeczywiste, sztuczne lub implantowane. Wytuczne w sprawie rodzajów nieciągłości w próbkach egzaminacyjnych można znaleźć w ISO/TS 22809.

W ramach zadań na 2 stopień, zamiast prawdziwych próbek można zastosować zestawy danych. W przypadku egzaminu praktycznego w metodzie RT na 2 stopień, jednym z elementów egzaminu praktycznego może być ocena radiogramów egzaminacyjnych, które traktowane są jako osobna próbka. W przypadku egzaminu w metodzie RT nie wymaga się, aby próbka egzaminacyjna zawierała nieciągłości, jeżeli występują one na radiogramach do interpretacji.

Próbki używane do wzorcowania i do zadań pomiarowych (np. pomiarów grubości) nie zawierają nieciągłości.

Podczas przeprowadzania egzaminu praktycznego w metodzie radiograficznej, JCP zapewnia nadzór nad egzaminem od strony spełnienia wymagań dotyczących ochrony radiologicznej.

W przypadku egzaminów, gdy nieciągłości rzeczywiste zostaną zastąpione przez wady sztuczne lub zestaw danych, Kandydat ubiegający się o certyfikację 1 stopnia musi podczas egzaminu wykazać się umiejętnością nastawiania i skalowania sprzętu badawczego oraz musi potrafić sprawdzić czułość stosowanego sprzętu oraz zapisać dane badania. Kandydat ubiegający się o certyfikację 2 stopnia musi wykazać się takimi samymi umiejętnościami jak Kandydat ubiegający się o certyfikację 1 stopnia oraz powinien potrafić dokonać prawidłowej interpretacji i oceny uprzednio zarejestrowanych danych z badań.

Czas na opracowanie instrukcji badania, w zależności od tematyki zadania wynosi maksymalnie do 2 godzin. Czas na przebadanie jednej próbki egzaminacyjnej - w zależności od metody badania i rodzaju próbki egzaminacyjnej na stopień 1 - wynosi maksymalnie do 2 godzin.



Czas na przebadanie jednej próbki egzaminacyjnej - w zależności od metody badania i rodzaju próbki egzaminacyjnej na stopień 2 - wynosi maksymalnie do 3 godzin.

### Egzamin kwalifikacyjny stopnia 3

Kandydat ubiegający się o certyfikację na stopień 3 w dowolnej z metod NDT i nieposiadający certyfikatu 2 stopnia w odpowiednim sektorze i metodzie NDT, w których ubiega się o certyfikację, powinien zdać z wynikiem pozytywnym (wynik egzaminu  $\geq 70\%$ ) egzamin praktyczny na 2 stopień w odpowiednim sektorze i metodzie NDT. W takim przypadku jednak Kandydat jest zwolniony z obowiązku opracowania instrukcji NDT jak dla 1 stopnia.

Kandydat, który posiada certyfikat 2 stopnia w tej samej metodzie NDT i w tym samym sektorze wyrobu w których ubiega się o certyfikację, lub który zdał egzamin praktyczny na 2 stopień w tej samej metodzie NDT i w tym samym sektorze przemysłowym, w którym ubiega się o certyfikację, jest zwolniony z ponownego egzaminu praktycznego na 2 stopień. Zwolnienie to ma zastosowanie wyłącznie dla przypadku sektorów wyrobu objętych określonym sektorem przemysłowym, a w innych przypadkach odpowiedni sektor oznacza sektor, w którym Kandydat ubiega się o certyfikację na 3 stopień.

Zestawy pytań egzaminacyjnych wybierane są ze zbioru pytań opracowanych, aktualizowanych i zatwierdzonych przez JCP i obowiązujących w dniu przeprowadzenia egzaminu i do dnia egzaminu pozostają tajne dla uczestników egzaminu i osób nieupoważnionych.

Egzamin na stopień 3 składa się z egzaminu podstawowego oraz z egzaminu w metodzie głównej NDT:

1. Egzamin podstawowy (BASIC). Celem tego egzaminu jest ocenienie podstawowej wiedzy Kandydata. W ramach tej części egzaminu zadawane będą pytania w postaci testu wyboru. Przewiduje się, że maksymalny czas odpowiedzi na jedno pytanie testowe zadane w trakcie egzaminu podstawowego wynosi nie więcej niż 2 minuty w częściach A i C oraz 3 minuty w części B, całkowity czas trwania części egzaminu obliczamy mnożąc liczbę pytań przez odpowiednią dla danej części liczbę minut przeznaczoną na pytanie. Aby ta część egzaminu została uznana za zdaną, Kandydat musi odpowiedzieć poprawnie na minimalną liczbę pytań, których liczba jest podana w Tabeli 5.

Tabela 5 – Minimalna wymagana liczba pytań na egzaminie podstawowym

Część	Przedmiot	Liczba pytań
A	Wiedza techniczna o materiałach i technologiach (zabronione jest korzystanie z materiałów nie udostępnionych przez JCP)	25
B	Wiedza o systemie certyfikacji i kwalifikacji JCP (dozwolone jest korzystanie z materiałów udostępnionych przez JCP)	10
C <sup>a</sup>	Wiedza ogólna dotycząca co najmniej czterech metod NDT na poziomie 2 stopnia, wybranych przez Kandydata. Wśród wybranych metod musi znajdować się co najmniej jedna z metoda badań objętościowych (RT lub UT).	15 dla każdej metody badań (łącznie min. 60)
<sup>a</sup> W przypadku pozycji C JCP może dostosować liczbę pytań dla każdej metody w odniesieniu do metod na które wpływ ma rozwijająca się technologia, zwiększająca się liczba metod i technik, które są dodawane.		

Egzamin podstawowy powinien być zdany jako pierwszy. Po zdaniu egzaminu podstawowego pozostaje on ważny przez 5 lat, chyba że przynajmniej jeden element z dowolnej metody głównej NDT zostanie zdany w ciągu 5 lat od chwili zdania egzaminu podstawowego. W takim przypadku jest on ważny tak długo jak utrzymywana jest ważność zdanego elementu z metody głównej.



Jeśli Kandydat jest posiadaczem ważnego certyfikatu stopnia 3 w dowolnej metodzie NDT, jest on zwolniony z ponownego zdawania egzaminu podstawowego.

2. Egzamin z metody głównej. Celem tego egzaminu jest ocenienie podstawowej wiedzy Kandydata z zakresu metody głównej. W ramach tej części egzaminu zadawane będą pytania w postaci testu wyboru oraz należy opracować jedną lub kilka procedur badawczych. Aby ta część egzaminu została uznana za zdaną, Kandydat musi odpowiedzieć na minimalną liczbę pytań których liczba jest podana w Tabeli 6. Przewiduje się, że maksymalny czas odpowiedzi na jedno pytanie testowe w trakcie egzaminu z metody głównej wynosi nie więcej niż 2 minuty w części D i 3 minuty w części E. Całkowity czas trwania części egzaminu obliczamy mnożąc liczbę pytań przez odpowiednią liczbę minut. Czas na opracowanie jednej procedury badania, w zależności od tematyki zadania może wynosić maksymalnie 3 godziny.

*Tabela 6 – Minimalna wymagana liczba pytań na egzaminie w metodzie głównej*

Część	Przedmiot	Liczba pytań
D	Wiedza na poziomie 3 stopnia w metodzie badań podlegającej egzaminowi (zabronione jest korzystanie z materiałów nie udostępnionych przez JCP).	30
E	Stosowanie egzaminowanej metody badania NDT w określonym sektorze(-ach), w tym odpowiednich kodeksów, norm, specyfikacji i procedur (dozwolone jest korzystanie z materiałów udostępnionych przez JCP w nawiązaniu do odpowiednich kodeksów, norm, specyfikacji i procedur).	20
F	Opracowanie jednej lub większej liczby procedur w wyznaczonym sektorze(-ach), których dotyczy egzamin. Kandydat ma zapewniony dostęp do odpowiednich kodeksów, norm, specyfikacji i procedur udostępnionych przez JCP. W przypadku Kandydata, który opracował już procedurę badań nieniszczących w ramach pomyślnie zdanego egzaminu na stopniu 3, JCP może zastąpić opracowanie procedury krytyczną analizą istniejącej procedury NDT, obejmującą daną metodę i sektor oraz zawierającą błędy i/lub pominięcia.	--

## 8 Ocena egzaminów

Egzaminator dokonuje oceny egzaminu, zgodnie z procedurą Realizacja egzaminu zatwierdzoną przez JCP.

### Ocena egzaminu kwalifikacyjnego stopnia 1 i 2

Każda część egzaminu tzn. ogólna, specjalistyczna i praktyczna jest oceniana oddzielnie. Egzaminator ocenia egzamin w zakresie części ogólnej i specjalistycznej poprzez porównanie odpowiedzi udzielonych podczas egzaminu przez Kandydata z odpowiedziami wzorcowymi zatwierdzonymi przez JCP. Pytania testowe z egzaminu ogólnego i specjalistycznego są oceniane w taki sposób, że każda poprawna odpowiedź daje 1 punkt. Ocena całkowita równa jest sumie uzyskanych punktów i wyrażana jest procentowo. Ocena całkowita określa udział poprawnych odpowiedzi w stosunku do liczby pytań.

Część praktyczna egzaminu jest oceniana za pomocą elementów od 1 do 4, podanych w Tabeli 7. Podczas oceny stosuje się podane w Tabeli 7 procentowe współczynniki wagowe w odniesieniu do stopnia oraz metody, w jakiej Kandydat ubiega się o certyfikację.

W przypadku Kandydatów ubiegających się o certyfikację stopnia 1 lub 2, każda próbka będzie oceniana w skali do 100% zgodnie z Tablicą D.1 - umieszczoną w Załączniku D normy PN-EN ISO



9712. Przygotowana instrukcja NDT będzie oceniana w skali do 100% zgodnie z Tablicą D.2 - umieszczoną w Załączniku D normy PN-EN ISO 9712.

Tabela 7 – Przedmioty i współczynniki wagowe oceny – Egzamin praktyczny

Element	Przedmiot	Współczynnik wagowy	
		1 stopień [%]	2 stopień [%]
1	Wiedza dotycząca aparatury badań nieniszczących (łącznie z funkcjonowaniem i weryfikacją ustawień sprzętu do badań NDT)	20	10
2	Stosowanie NDT do próbek egzaminacyjnych: – w przypadku 2 stopnia dobór techniki i określenie warunków badania NDT, – przygotowanie (stan powierzchni) i ocena wizualna próbki egzaminacyjnej, – nastawianie aparatury NDT, – wykonanie badania, – działania po badaniu.	35	26
3	– wykrywanie i zapisywanie nieciągłości – w przypadku 2 stopnia opis nieciągłości (położenie, wymiary, lokalizacja i rodzaj)	45	64
Suma (1-3)		100	100
4	– w przypadku 2 stopnia napisanie pisemnej instrukcji badania NDT jak dla stopnia 1	-	100

Wymogiem niezbędnym do ubiegania się o certyfikację, jest uzyskanie oceny minimalnej 70% z każdej części egzaminu kwalifikacyjnego: ogólnego, specjalistycznego i praktycznego. W przypadku egzaminu praktycznego, Kandydat powinien uzyskać minimalną ocenę 70% dla każdej badanej próbki oraz instrukcji badania NDT, jeśli w zakresie egzaminu jest przewidziane przygotowanie instrukcji.

### Ocena egzaminu kwalifikacyjnego stopnia 3

Każda część egzaminu tzn. podstawowa i w metodzie głównej są oceniane oddzielnie. Egzaminator ocenia egzamin w zakresie części A, B, C, D i E przez porównanie odpowiedzi udzielonych podczas egzaminu przez Kandydata z odpowiedziami wzorcowymi zatwierdzonymi przez JCP. Każda poprawna odpowiedź daje Kandydatowi 1 punkt, ocena całkowita z egzaminu jest równa sumie uzyskanych punktów. Ocena końcowa każdej z części egzaminu wyrażona jest procentowo i określa udział poprawnych odpowiedzi w stosunku do liczby pytań.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania certyfikatu jest zdanie zarówno egzaminu podstawowego jak i w metodzie głównej.

#### Egzamin podstawowy

Aby zdać egzamin podstawowy z wynikiem pozytywnym, Kandydat musi uzyskać z **każdej** części A, B i C egzaminu ocenę na poziomie co najmniej 70%.

#### Egzamin w metodzie głównej

Aby zdać egzamin podstawowy z wynikiem pozytywnym, Kandydat musi uzyskać z **każdej** części D, E i F egzaminu ocenę na poziomie co najmniej 70%.



Tablica D.3 - umieszczona w Załączniku D normy PN-EN ISO 9712 podaje zalecane współczynniki wagowe stosowane podczas oceny procedur pisemnych na egzaminie (części F egzaminu w metodzie głównej).

## 9 Wyniki, powtarzanie egzaminów i zwolnienia egzaminacyjne

### Wyniki

Po pozytywnie zdanym egzaminie Kandydat otrzymuje świadectwo egzaminu poświadczające zdanie przez Kandydata egzaminu z wynikiem pozytywnym, podpisane przez osobę upoważnioną z ramienia TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.

- Ważność egzaminu kwalifikacyjnego stopnia 1 lub 2 wynosi 2 lata tzn. do tego czasu Kandydat może złożyć do JCP wnioski o certyfikację. Po upływie tego okresu Kandydat ponownie musi podchodzić do pełnego egzaminu.
- Ważność egzaminu podstawowego 3 stopnia wynosi 5 lat. Jeśli Kandydat ukończył z wynikiem pozytywnym element egzaminu 3 stopnia w metodzie głównej, wtedy ważność egzaminu podstawowego utrzymywana jest tak długo jak ważność zdanego elementu z metody głównej. Jeśli Kandydat jest posiadaczem ważnego certyfikatu stopnia 3 w dowolnej metodzie NDT, jest on zwolniony z ponownego zdawania egzaminu podstawowego.
- Ważność egzaminu 3 stopnia w metodzie głównej wynosi 2 lata tzn. do tego czasu Kandydat może złożyć do JCP wnioski o certyfikację. Po upływie tego okresu Kandydat ponownie musi podchodzić do pełnego egzaminu.
- Ważność egzaminu z zakresu dyrektywy ciśnieniowej wynosi 2 lata tzn. do tego czasu Kandydat może złożyć do JCP wnioski o certyfikację w celu zatwierdzenia. Po upływie tego okresu Kandydat ponownie musi podchodzić do egzaminu.

### Powtarzanie egzaminów

Kandydat, który podczas egzaminu nie zdał z wynikiem pozytywnym części egzaminu kwalifikacyjnego, może ponownie zdawać tę część lub części, w której nie uzyskał oceny pozytywnej tylko dwa razy. Jednakże powtórny egzamin może odbyć się nie wcześniej niż po upływie jednego miesiąca od daty egzaminu (chyba, że ukończył dodatkowe szkolenie akceptowalne przez JCP) i nie później niż przed upływem dwóch lat od złożenia pierwszego egzaminu. Powyższy zapis dotyczy następujących części egzaminu: ogólnej, specjalistycznej, praktycznej (instrukcja oraz badania są oceniane i powtarzane oddzielnie) - dla stopnia 1 lub 2, części A,B,C,D,E,F – dla stopnia 3 oraz egzaminu z zakresu dyrektywy ciśnieniowej.

Kandydat, który uzyskał dwa razy negatywną ocenę podczas egzaminów poprawkowych, musi rozpocząć proces certyfikacji od nowa tzn. powinien złożyć ponowny wniosek o certyfikację i musi przystąpić do egzaminu kwalifikacyjnego zgodnie z procedurą ustaloną dla nowych Kandydatów włączając w to dodatkowe szkolenie zaakceptowane przez JCP.

Jeśli Kandydat nie zdał egzaminu z powodu zachowania nieetycznego, może przystąpić ponownie do egzaminu po upływie minimum 12 miesięcy od złożenia pierwszego egzaminu.

### Egzaminy uzupełniające

Jeśli osoba posiada ważny certyfikat stopnia 1 lub 2 i zmienia sektor lub ubiega się o certyfikację w nowym sektorze w tej samej metodzie NDT, powinna przystąpić wyłącznie do egzaminu specjalistycznego i praktycznego z nowego sektora. Stopień 2 wymaga również napisania instrukcji NDT dla nowego sektora.



Osoba certyfikowana na 3 stopień, zmieniająca jeden sektor na inny lub ubiegająca się o certyfikację w nowym sektorze w tej samej metodzie NDT, powinna przystąpić wyłącznie do egzaminu w głównej metodzie badania, w częściach E i F.

## 10 Certyfikacja personelu NDT

### Wniosek o certyfikację

Kandydat składa do JCP wypełniony i podpisany Wniosek o certyfikację personelu badań nieniszczących dostępny na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl). Po uzyskaniu informacji istnieje możliwość przesłania przez pracownika JCP niezbędnych formularzy w formie elektronicznej.

Kandydat poprzez przesłanie wypełnionego i podpisanego wniosku deklaruje prawidłowość danych m.in: osobowych Kandydata, pracodawcy i płatnika, wnioskowanego zakresu certyfikacji, doświadczenia NDT, zdolności fizycznej, oraz uzyskanej - pod kwalifikowanym nadzorem praktyki przemysłowej wymaganej do celów certyfikacji wnioskującego, niezbędnych do wydania decyzji odnośnie procesu certyfikacji.

Do wniosku należy dołączyć wszystkie załączniki wymagane we wniosku w zakresie mającym zastosowanie, w tym podpisaną Umowę o certyfikację, stanowiącą wymóg akredytacyjny.

Dostarczany wniosek jest rejestrowany przez upoważnionego pracownika JCP. Na podstawie zebranych załączników jest dokonywany przegląd formalny w zakresie jego kompletności lub błędów. W przypadku negatywnego przeglądu wniosku, pracownik JCP informuje osobę wnioskującą lub upoważnioną do kontaktu o zaistniałej sytuacji i informuje o terminie uzupełnienia danych. Nieuzupełnienie wniosku o certyfikację w wyznaczonym terminie skutkuje przerwaniem procesu.

### Decyzja o udzieleniu certyfikacji

Jeżeli spełnione są wszystkie wymagania programu certyfikacji JCP podejmuje decyzję o udzieleniu certyfikacji. Decyzja o udzieleniu certyfikacji następuje po pozytywnie zdanym egzaminie oraz po przeprowadzonym niezależnym przeglądzie dokumentacji przeprowadzonym przez osobę przedstawiciela jednostki certyfikującej potwierdzającej spełnienie wszystkich wymagań wynikających z normy PN-EN ISO 9712. Decyzja o udzieleniu certyfikacji jest podejmowana przez osobę upoważnioną, niezaangażowaną w proces szkolenia i egzaminowania osoby certyfikowanej.

### Uznanie certyfikacji innej jednostki certyfikującej

JCP ma możliwość uznania ważnego i niezawieszanego / niewycofanego certyfikatu udzielonego przez inną akredytowaną lub/i notyfikowaną jednostkę certyfikującą osoby jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- obie jednostki pracują w ramach równoważnego systemu certyfikacji o tożsamyh wymaganiach (§ 8.2 i 8.3 normy EN ISO/IEC 17024) lub certyfikat wydany jest w ramach tego samego systemu certyfikacji (EN ISO/IEC 17024, cl. 8) lub jeśli wymagania dotyczące kompetencji w ramach programu dla danej osoby opierają się na tej samej normie i tych samych procedurach oceny,
- JCP wykazuje, że posiada dostęp i przeanalizowała udokumentowane informacje poświadczając, że wyniki są równoważne i zgodne z wymaganiami programu,
- program jednostki wydającej nie wyklucza przeniesienia certyfikatu.

Jednostka powinna dysponować dotychczasowym certyfikatem osoby certyfikowanej przez inną jednostkę, zgodą kandydata na przejęcie i znać powód ubiegania się o przeniesienie (złożenie wniosku traktowane jest jako chęć zmiany jednostki i zgoda) oraz dokumentacją odpowiednią dla każdego rodzaju certyfikacji.



Wykwalifikowani pracownicy JCP sprawdzają przepisy prawne, porównują programy jednostek, weryfikują czy certyfikat jest ważny, zawieszony lub unieważniony (wycofany) oraz czy jednostka go wydająca posiada ważną akredytację w odpowiednim zakresie. Nieważny lub zawieszony certyfikat nie może być przeniesiony.

Na podstawie analizy powyższych dokumentów kandydat jest kierowany na odpowiedni do cyklu certyfikacji egzamin. Decyzję w tym kierunku podejmuje personel niezaangażowany w przegląd dokumentacji do przeniesienia. Powyższe czynności powinny zakończyć się przed upływem daty ważności aktualnego certyfikatu, a ważność nowego certyfikatu opiera się na poprzednim cyklu. W przypadku wystąpienia braków w dokumentacji lub niezgodności np. braku akredytacji EA MLA jednostki wydającej certyfikat, kandydat zdaje egzamin wstępny (pierwsza certyfikacja).

JCP posiada zapisy, że proces certyfikacji został:

- skutecznie zrealizowany,
- decyzja została udzielona na podstawie informacji zebranych podczas procesu certyfikacji i przez osobę nie biorącą udziału w szkoleniu i egzaminowaniu.

Zgoda na przejęcie certyfikatu od jednostki wydającej wymagana jest w przypadku obszaru regulowanego (PED). W przypadku obszaru dobrowolnego uzyskanie pisemnej zgody jednostki wydającej na przejęcie oraz przekazanie przez nią kompletu dokumentów (arkusze egzaminacyjne, protokoły egzaminacyjne itp.) umożliwi certyfikację bez egzaminu, o ile pozwala na to cykl certyfikacji. Wówczas kontrola procesu certyfikacji jest przeprowadzana przez egzaminatora posiadającego odpowiednie kompetencje i nie biorącego udziału w weryfikowanym przez niego egzaminie.

Jeżeli jednostka wydająca zakończyła działalność, przeniesienie certyfikatu nie jest możliwe. W takiej sytuacji kandydat jest kierowany na egzamin wstępny (pierwsza certyfikacja).

Jeżeli przeniesienie certyfikatu zakończy się przed zakończeniem działalności jednostki wydającej, przeniesienie jest możliwe pod warunkiem, że zostanie dostarczona jednostce przejmującej cała dokumentacja egzaminacyjna oraz certyfikacyjna.

W sytuacji, gdy w trakcie procesu przeniesienia certyfikacji zidentyfikowano niezgodności uniemożliwiające dokonanie przeniesienia certyfikacji zostaje podjęta decyzja o odmowie przeniesienia certyfikacji, a klient traktowany jest jako nowy.

### **Odpowiedzialność osoby certyfikowanej**

Osoba certyfikowana przez JCP jest odpowiedzialna za:

- przestrzeganie Kodeksu etycznego certyfikowanego personelu NDT, który został opublikowany na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).
- przeprowadzenie corocznej kontroli zdolności widzenia zgodnie z wymaganiami punktu 6 podpunkt 3 – niniejszego Programu PR9712 i przedstawienie wyników takiego badania pracodawcy,
- powiadomienie JCP oraz pracodawcy o czynnikach, które powodują, że warunki jego certyfikacji nie są spełnione.

## **11 Wydanie certyfikatów, ważność certyfikatów i nadzór nad udzieloną certyfikacją**

Na podstawie wydanej decyzji o udzieleniu certyfikacji jest wystawiany certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań w badaniach NDT. Certyfikat pozostaje ważny w okresie ważności pod warunkiem spełniania wymagań określonych w niniejszym programie certyfikacji. W przypadku każdorazowej zmiany warunków wymagane jest pisemne poinformowanie JCP o fakcie zaistniałych



zmian. Osoba certyfikowana podpisując Umowę o certyfikacji zobowiązuje się do przestrzegania zasad określonych w niniejszym programie certyfikacji.

Koszt procesu certyfikacji został przedstawiony w Cenniku PR9712, który został opublikowany na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

Certyfikat jest ważny przez okres maksymalnie pięciu lat. Okres ważności certyfikacji rozpoczyna się od daty wydania podanej na certyfikacie (data podjęcia decyzji). Na certyfikacie znajduje się również data upływu ważności certyfikacji.

Certyfikacja z każdej z technik badań nieniszczących jest ważna tak długo jak długo ważny jest certyfikat z metody głównej, z wyjątkiem technik o ograniczonym zakresie.

Ważność Certyfikatów można sprawdzić skanując kod QR znajdujący się w lewym dolnym rogu certyfikatu lub na stronie internetowej TÜV SÜD Polska Sp. z o.o.

Certyfikat zostaje potwierdzony podpisem upoważnionego przedstawiciela Jednostki Certyfikującej oraz osoby certyfikowanej.

Certyfikat wydawany jest w wersji dwujęzycznej i zawiera wszystkie niezbędne dane dotyczące udzielonej certyfikacji. Oryginalny certyfikat jest zabezpieczony przed usiłowaniami nieautoryzowanego kopiowania lub podrabiania certyfikatu poprzez użycie kodu QR.

W celu upewnienia się, że przestrzegane są wymagania niniejszego programu JCP sprawuje nadzór nad wydanymi certyfikatami. Nadzór może obejmować:

- a) ocenę wyników badań (np. wystawione protokoły z badań NDT) lub obserwację badań NDT prowadzonych przez osobę certyfikowaną,
- b) skargi które mogą wpłynąć do JCP odnośnie działań związanych z udzielonym przez JCP certyfikatem,
- c) inaczej uzyskane informacje (pisma, ankiety itp.) związane z działaniami certyfikowanego personelu,
- d) sprawdzenie aktualności certyfikatów z metod głównych i spełnienia wymogów zdolności fizycznej (badanie wzroku) certyfikowanego personelu,
- e) sprawdzenie braku istotnej przerwy w rozumieniu normy PN-EN ISO 9712 w zakresie badań NDT objętych udzieloną certyfikacją.

Odmowa lub uchylanie się współdziałania osoby certyfikowanej lub pracodawcy osoby certyfikowanej na rzecz utrzymania ważności udzielonej przez JCP certyfikacji poprzez np. odmowę lub uchylanie się od odpowiedzi lub przedstawienia wymaganych dokumentów, protokołów, świadectw zdolności fizycznej itp. wymaganych przez JCP w celach nadzoru nad udzieloną certyfikacją może powodować podjęcie działań prowadzących do zawieszenia lub cofnięcia certyfikacji.

## **12 Zawieszenie, wznowienie po zawieszeniu oraz cofnięcie certyfikacji**

JCP jest właścicielem certyfikatu i ma prawo do zawieszenia lub cofnięcia certyfikacji.

### **11.1 Zawieszenie certyfikacji może wynikać:**

- a) ze zgłoszenia przez posiadacza certyfikatu czasowej rezygnacji z certyfikacji np. na skutek czasowej niezdolności fizycznej,
- b) z wpłynięcia do JCP uzasadnionych skarg na osobę certyfikowaną,



- c) jeżeli nastąpi znacząca przerwa w metodzie do której dana osoba jest certyfikowana lub nie dostarczy dowodów spełnienia wymogów dotyczących zdolności widzenia,
- d) ze stwierdzenia w ramach nadzoru niewłaściwego wykorzystania certyfikatu.

Maksymalny okres czasu na który JCP może zawiesić ważność certyfikatu wynosi 3 miesiące.

Po wydaniu decyzji o zawieszeniu certyfikacji JCP zmienia status certyfikacji w wykazach certyfikowanych osób na zawieszony. Decyzja o zawieszeniu certyfikacji jest niezwłocznie przekazywana osobie certyfikowanej w formie pisemnej. Dokument ten zawiera informację o zakresie certyfikacji objętej zawieszeniem, okresie zawieszenia, uzasadnienie zawieszenia oraz warunki wznowienia. Osoba certyfikowana w konsekwencji jest zobowiązana do zakazu identyfikowania działalności lub jej efektów jako osoby certyfikowanej, usunięcia wszystkich powołań na certyfikację z dokumentacji oraz do zaprzestania stosowania materiałów reklamowych zawierających odniesienia do jego statusu jako podmiotu certyfikowanego.

### **Wznowienie certyfikacji po zawieszeniu**

W przypadku przedłożenia przez osobę certyfikowaną dowodów świadczących o spełnieniu warunków określonych w decyzji o zawieszeniu, zostaje wydana decyzja o wznowieniu certyfikacji po zawieszeniu. Wznowienie ważności certyfikacji nie powoduje zmiany identyfikacji posiadanego certyfikatu ani przedłużenia terminu jego ważności.

W celu wznowienia ważności zawieszonych certyfikatu, na skutek działań wymienionych w pkt 11.1 a) do c) należy złożyć wniosek (wniosek jest rozpatrzony pozytywnie przez JCP, lub w trybie przewidzianym dla skarg i odwołań).

### **11.2 Cofnięcie certyfikacji**

Jeżeli osoba certyfikowana nie przedłoży dowodów na usunięcie przyczyn zawieszenia certyfikacji, certyfikacja zostaje cofnięta. JCP zmienia status certyfikacji w wykazach certyfikowanych osób na cofnięty. Decyzja o cofnięciu certyfikacji jest niezwłocznie przekazywana osobie certyfikowanej w formie pisemnej. Dokument ten zawiera informację o zakresie certyfikacji objętej cofnięciem, okresie od którego certyfikacja jest cofnięta, uzasadnienie cofnięcia. W konsekwencji cofnięcia certyfikacji osoba certyfikowana jest zobowiązana: zwrócić certyfikat do JCP, wycofać z użycia wszystkie kopie certyfikatu, usunąć z całej dokumentacji systemu i wydawanych materiałów powoływanie się na certyfikację, poinformować swoich Klientów lub pracodawców o cofnięciu certyfikacji. Osoba certyfikowana zobowiązana jest również do zaprzestania stosowania materiałów reklamowych zawierających odniesienie do jego statusu jako podmiotu certyfikowanego. Osoba, której cofnięto certyfikację może ubiegać się ponownie o certyfikację składając nowy wniosek.

Cofnięcie certyfikacji następuje także:

- a) w wyniku uzyskania potwierdzeń postępowania niezgodnego z programem certyfikacji,
- b) w wyniku uzyskania potwierdzeń nieprzestrzegania Umowy o certyfikacji lub Kodeksu etycznego certyfikowanego personelu NDT,
- c) jeżeli Kandydat nie spełni wymagań dotyczących przedłużenia ważności, do czasu wyznaczonego przez JCP,
- d) jeżeli Kandydat nie uzyska ponownej certyfikacji w ciągu okresu, w którym spełnia wymagania, do czasu spełnienia wymagań ponownej certyfikacji lub certyfikacji,
- e) w przypadku stwierdzenia przez JCP niezgodnego z prawdą oświadczenia Kandydata w trakcie jakiegokolwiek z etapów certyfikacji lub gdy Kandydat stanie się fizycznie niezdolny do wykonywania swoich obowiązków.



### 13 Ograniczenie i rozszerzenie zakresu certyfikacji

JCP jest właścicielem certyfikatu i ma prawo do ograniczenia zakresu certyfikatu. Istnieje również możliwość rozszerzenia zakresu certyfikatu na wniosek osoby certyfikowanej.

**Ograniczenie zakresu certyfikacji** może nastąpić:

- a) na wniosek posiadacza certyfikatu,
- b) gdy w wyniku prowadzonego nadzoru nad udzieloną certyfikacją stwierdzono istotną przerwę w jakimś obszarze udzielonej certyfikacji,
- c) w wyniku prowadzonych działań związanych z odnowieniem certyfikatu lub recertyfikacją stwierdzono istotną przerwę w jakimś obszarze udzielonej certyfikacji.

#### **Rozszerzenie zakresu certyfikacji**

W przypadku w którym Kandydat chce rozszerzyć zakres posiadanego certyfikatu o nowe sektory lub gdy chce przywrócić zakres ograniczonego certyfikatu przez JCP to musi przedłożyć udokumentowane dowody praktyki w metodzie, w której ubiega się o certyfikację. Tryb zgłoszenia rozszerzenia zakresu certyfikacji jest analogiczny jak w przypadku zgłoszenia na egzamin kwalifikacyjny i wnioskowanie o certyfikację.

Aby rozszerzyć zakres posiadanego certyfikatu o nowe sektory na tym samym stopniu certyfikacji:

- osoby posiadające certyfikat 1 lub 2 stopnia muszą zdać dodatkowo egzamin specjalistyczny i praktyczny w zakresie obejmującym nowe (rozszerzone) sektory,
- osoby posiadające certyfikat 3 stopnia muszą zdać dodatkowo egzamin w metodzie głównej E, muszą opracować procedurę NDT – egzamin w metodzie głównej F oraz jeśli nie posiadają odpowiedniego certyfikatu 2 stopnia, muszą zdać egzamin praktyczny 2 stopnia z zakresu rozszerzanego sektora z obowiązkiem opracowania instrukcji badań.

Przebieg egzaminu rozszerzającego zakres certyfikacji (tj.: dobór pytań testowych i próbek egzaminacyjnych oraz wymagany wynik procentowy wymagany do pozytywnego zdania egzaminu) odbywa się zgodnie z zapisami punktu 7 niniejszego programu.

Powtarzanie egzaminów rozszerzającego zakres certyfikatu odbywa się na warunkach opisanych w punkcie 9 niniejszego programu.

Egzamin rozszerzający powinien odbyć się przed upływem pierwotnie wydanego certyfikatu.

Okres ważności certyfikacji jest zgodny z zapisami punktu 11 niniejszego programu.

### 14 Odnowienie certyfikacji

JCP może odnowić certyfikat osoby certyfikowanej przed zakończeniem pierwszego okresu ważności certyfikatu i po każdym 10 latach (tzn. po 5, 15, 25 latach itd. od daty uzyskania certyfikatu). Certyfikat wydany osobie certyfikowanej może być odnowiony przez JCP na nowy pięcioletni okres ważności, po przedstawieniu JCP:

- a) pozytywnego badania ostrości widzenia wykonanego w czasie ostatnich 12 miesięcy, zadowalające wyniki badania z zakresu widzenia barw i/lub postrzegania skali szarości, wykonanego w czasie ostatnich 60 miesięcy, potwierdzenia muszą być udokumentowane,
- b) potwierdzenia ciągłej, zadowalającej pracy, bez istotnych przerw w metodzie oraz sektorze, które będzie weryfikowalne i udokumentowane. Jeśli to kryterium nie jest spełnione, muszą być spełnione wymagania jakie obowiązują w przypadku egzaminu recertyfikacyjnego (patrz pkt 15),
- c) spełnienie wymagań systemu punktów ustrukturyzowanych podanych w punkcie 10.2 normy PN-EN ISO 9712, tj. co najmniej 100 pkt w pięcioletnim okresie odnowienia dla wszystkich stopni certyfikacji, dla stopnia 1 co najmniej 75 z 100 pkt za dowolną kombinację działań



wymienionych w części A tabl. C1, dla stopnia 2 lub 3 co najmniej 50 ze 100 punktów za dowolną kombinację działań wymienionych w części A tabl. C1 znajdującej się w załączniku C normy PN-EN ISO 9712,  
lub

- d) pomyślne zaliczenie egzaminu praktycznego zgodnie z pkt 15, musi on obejmować co najmniej 50% próbek egzaminacyjnych wymaganych w pkt 15.

**W przypadku certyfikacji w metodzie UT - sektorze przemysłowym r, podpunkt c) nie obowiązuje.**

Osoba certyfikowana zobowiązując się do ciągłego spełniania wymagań certyfikacyjnych zgodnie z niniejszym programem certyfikacji i w przypadku chęci utrzymania ważności certyfikacji zobowiązuje się do odnowienia ważności certyfikacji bez osobnego wezwania ze strony JCP.

Dokumenty dotyczące odnowienia powinny być przedstawione JCP przed datą wygaśnięcia certyfikatu (minimum sześć miesięcy przed upływem ważności aktualnej certyfikacji), a proces odnowienia powinien zakończyć się nie później niż 12 miesięcy od daty wygaśnięcia certyfikatu. Jeżeli proces odnowienia zakończy się po dacie wygaśnięcia certyfikatu, datą odnowienia nowego certyfikatu powinna być data spełnienia wszystkich wymagań dotyczących odnowienia. W takim przypadku powinna nastąpić przerwa w okresie certyfikacji. Data wygaśnięcia nowego certyfikatu nie powinna być bardziej odległa niż o 5 lat od daty wygaśnięcia certyfikatu poprzedzającego.

Gdy okres przedstawienia dokumentów wymaganych do rozpoczęcia procesu odnowienia przekroczy datę wygaśnięcia certyfikatu (do maksymalnie 12 miesięcy) lub prawidłowo rozpoczęty proces potrwa dłużej niż 12 miesięcy osoba odnawiająca certyfikację musi przystąpić do egzaminu recertyfikacyjnego (patrz pkt 15).

Przedstawienie dokumentów po upływie 12 miesięcy od wygaśnięcia certyfikacji skutkuje koniecznością spełnienia wymagań jak w przypadku pierwszej kwalifikacji na wnioskowany stopień certyfikacji (patrz pkt 6 i 7).

Wnioskujący o odnowienie certyfikatu składa do JCP wypełniony i podpisany Wniosek o certyfikację personelu badań nieniszczących dostępny na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl). Po uzyskaniu informacji istnieje możliwość przesłania przez pracownika JCP niezbędnych formularzy w formie elektronicznej.

Wnioskujący poprzez przesłanie wypełnionego i podpisanego wniosku deklaruje prawidłowość danych m.in: osobowych wnioskującego, pracodawcy i płatnika, wnioskowanego zakresu certyfikacji, posiadanego wykształcenia, doświadczenia NDT, zdolności fizycznej, oraz czasu praktyki przemysłowej w zakresie certyfikowanego stopnia, sektora i metody w ciągu ostatnich pięciu lat posiadania certyfikatu, niezbędnych do wydania decyzji odnośnie procesu certyfikacji.

Do wniosku należy dołączyć wszystkie załączniki wymagane we wniosku w zakresie mającym zastosowanie, w tym podpisaną Umowę o certyfikacji, stanowiącą wymóg akredytacyjny.

Dostarczany wniosek jest rejestrowany przez upoważnionego pracownika JCP. Na podstawie zebranych załączników jest dokonywany przegląd formalny w zakresie jego kompletności lub błędów. W przypadku negatywnego przeglądu wniosku, pracownik JCP informuje osobę wnioskującą lub upoważnioną do kontaktu o zaistniałej sytuacji i informuje o terminie uzupełnienia danych.

Nieuzupełnienie wniosku o certyfikację w wyznaczonym terminie skutkuje przerwaniem procesu.

Pozytywny wynik oceny jest warunkiem dopuszczającym wnioskującego do procesu odnowienia certyfikacji.



## 15 Recertyfikacja

JCP może recertyfikować wydany certyfikat osoby certyfikowanej przed zakończeniem drugiego okresu ważności certyfikatu i po każdym 10 latach (tzn. po 10, 20, 30 latach itd. od daty uzyskania certyfikatu). Certyfikat wydany osobie recertyfikowanej będzie wystawiony przez JCP na nowy pięcioletni okres ważności, pod warunkiem, że osoba taka spełnia kryterium dla odnowienia, określone w p. 13 a) oraz dodatkowo spełnia następujące warunki:

- Osoba certyfikowana zobowiązując się do ciągłego spełniania wymagań certyfikacyjnych zgodnie z niniejszym programem certyfikacji i w przypadku chęci recertyfikacji zobowiązuje się do rozpoczęcia działań związanych z recertyfikacją bez osobnego wezwania ze strony JCP.
- W przypadku gdy osoba certyfikowana przedstawi dokumenty dotyczące recertyfikacji dopiero po dacie wygaśnięcia certyfikatu (do maksymalnie 12 miesięcy) lub prawidłowo rozpoczęty proces potrwa ponad 12 miesięcy od zakończenia okresu ważności certyfikacji, wymagane jest przeprowadzenie i ukończenie z wynikiem pozytywnym egzaminu (ogólnego, specjalistycznego i praktycznego) dla osób certyfikowanych na stopień 1 i 2 oraz egzaminu w metodzie głównej dla osób certyfikowanych na stopień 3.
- Przedstawienie dokumentów po upływie 12 miesięcy od wygaśnięcia certyfikacji skutkuje koniecznością spełnienia wymagań jak w przypadku pierwszej kwalifikacji na wnioskowany stopień certyfikacji (patrz pkt 6 i 7).

### 15.1 Recertyfikacja na stopień 1 i 2

Osoba ubiegająca się o recertyfikację, która jest posiadaczem certyfikatu 1 lub 2 stopnia, powinna spełniać kryterium określone w pkt 13 b), jeśli nie spełnia tego kryterium recertyfikacji, musi zdać egzamin ogólny, specjalistyczny i praktyczny wymagany w pkt 11.1 normy PN-EN ISO 9712. Dodatkowo osoba powinna spełniać następujące warunki:

- a) Powinna zdać egzamin praktyczny z wynikiem pozytywnym. Egzamin ten ma na celu wykazanie ciągłości kompetencji osoby recertyfikowanej do prowadzenia działań w zakresie określonym w certyfikacie. W trakcie egzaminu należy przeprowadzić badanie próbek egzaminacyjnych odpowiednich do zakresu recertyfikacji (zgodnie z załącznikiem B normy PN-EN ISO 9712). Dodatkowo osoby posiadające certyfikat 2 stopnia, muszą w jego trakcie opracować pisemną instrukcję NDT odpowiednią do stosowania przez personel 1 stopnia. Egzamin należy uważać za zdany z wynikiem pozytywnym gdy uzyska się co najmniej 70% dla każdej badanej próbki oraz, w przypadku osób posiadających certyfikat 2 stopnia 70% dla instrukcji. W przypadku nie ukończenia egzaminu z wynikiem pozytywnym można dwukrotnie przystępować do egzaminu recertyfikacyjnego. Ponowne przystąpienie do egzaminu może nastąpić po co najmniej 7 dniach od daty egzaminu recertyfikacyjnego, jednak nie później niż przed upływem 12 miesięcy od pierwszego egzaminu.
- b) W przypadku nie ukończenia z wynikiem pozytywnym dwóch dozwolonych egzaminów poprawkowych, ponowny certyfikat nie będzie wydany. Aby odzyskać certyfikację w tym stopniu, sektorze i metodzie, Kandydat musi rozpocząć proces nowej certyfikacji, przystąpić do wszystkich elementów egzaminu oraz odbyć dodatkowe szkolenie, zaakceptowane przez jednostkę certyfikującą (data wygaśnięcia wznowionego świadectwa wynosi 5 lat od daty wygaśnięcia pierwotnego świadectwa).



## 15.2 Recertyfikacja na stopień 3

Osoba ubiegająca się o recertyfikację, która jest posiadaczem certyfikatu 3 stopnia, powinna dostarczyć potwierdzenie ciągłości kwalifikacji poprzez:

- a) zdanie egzaminu, na który składa się minimum 20 pytań dotyczących stosowania metody badania w określonym sektorze lub sektorach. Pytania te mają na celu sprawdzenie zrozumienia aktualnych technik NDT, norm, kodeksów lub specyfikacji oraz zastosowanych technologii. Dodatkowo zadawanych jest 10 pytań na temat wymagań systemu certyfikacji; lub
- b) spełnienie wymagań systemu punktów ustrukturyzowanych, jak podano w Załączniku C, tabl. C1 normy PN-EN ISO 9712.

Osoba ubiegająca się o recertyfikację może wybrać sposób recertyfikacji za pomocą:

- egzaminu lub
- systemu punktów ustrukturyzowanych.

Gdy system punktów ustrukturyzowanych wymaga przedłożenia przez pracodawcę dokumentów lub dostępu do jego siedziby, wtedy osoba ubiegająca się o recertyfikację powinna przekazać JCP, zgodę pracodawcy w formie pisemnej.

Dla posiadaczy certyfikatu, ubiegających się o ponowną certyfikację w systemie punktów ustrukturyzowanych (co najmniej 100 punktów w pięcioletnim okresie recertyfikacji) na stopniu 3 wymagania są następujące:

- dowolna kombinacja działań wymienionych w pozycji A tabeli C.1, wymagane jest uzyskanie co najmniej 50 punktów i maksymalnie 70 ze 100 punktów; oraz
- wymagane jest uzyskanie co najmniej 30 i co najwyżej 50 ze 100 punktów za dowolną kombinację działań wymienionych w punkcie B tablicy C1.

Zarówno w przypadku recertyfikacji na podstawie egzaminu pisemnego oraz na podstawie systemu punktów ustrukturyzowanych, osoba powinna dostarczyć akceptowalne i udokumentowane przez JCP potwierdzenie, zaświadczające o ciągłości praktycznego wykonywania badań w danej metodzie. W przypadku braku takiego potwierdzenia osoba ubiegająca się o recertyfikację może zdać egzamin praktyczny na 2 stopień z wyłączeniem opracowywania instrukcji NDT, zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt 14.1 a) i b).

W przypadku ubiegania się o recertyfikację na podstawie egzaminu zgodnie z wymaganiami pkt 14.2 a), gdy osoba taka nie osiągnie wyniku na poziomie co najmniej 70%, to może ona jeszcze tylko dwukrotnie ponownie przystępować do egzaminu. Ponowne przystąpienie do obu dopuszczalnych egzaminów poprawkowych może nastąpić nie później niż przed upływem 12 miesięcy od pierwszego egzaminu. W sytuacjach wyjątkowych, JCP może zezwolić na przedłużenie tego terminu.

Gdy oba egzaminy poprawkowe zakończą się z wynikiem negatywnym, skutkuje to odmową wydania certyfikatu. W takim przypadku aby odzyskać certyfikat w danym stopniu, sektorze i metodzie, Kandydat musi ponownie zdać właściwy egzamin w metodzie głównej.

W przypadku ubiegania się o recertyfikację na podstawie systemu punktów, w którym osoba ubiegająca się o recertyfikację nie spełnia wymagań tego systemu, to może ona być recertyfikowana zgodnie z wymaganiami p. 14.2 a). Gdy egzamin taki zakończy się wynikiem negatywnym, dozwolone jest dwukrotne przystąpienie do ponownego egzaminu recertyfikującego.

Ponowne przystąpienie do egzaminu recertyfikacyjnego może nastąpić nie później niż przed upływem 12 miesięcy od daty złożenia wniosku o ponowną certyfikację w trybie systemu uzyskiwania punktów.



Wnioskujący o recertyfikację każdego stopnia składa do JCP wypełniony i podpisany Wniosek o certyfikację personelu badań nieniszczących dostępny na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

Po uzyskaniu informacji istnieje możliwość przesłania przez pracownika JCP niezbędnych formularzy w formie elektronicznej.

Wnioskujący poprzez przesłanie wypełnionego i podpisanego wniosku deklaruje prawidłowość danych m.in: osobowych wnioskującego, pracodawcy i płatnika, wnioskowanego zakresu certyfikacji, posiadanego wykształcenia, doświadczenia NDT, zdolności fizycznej, oraz czasu praktyki przemysłowej w zakresie certyfikowanego stopnia, sektora i metody w ciągu ostatnich pięciu lat posiadania certyfikatu, niezbędnych do wydania decyzji odnośnie procesu recertyfikacji.

Do wniosku należy dołączyć wszystkie załączniki wymagane we wniosku w zakresie mającym zastosowanie, w tym podpisaną Umowę o certyfikację, stanowiącą wymóg akredytacyjny.

Dostarczany wniosek jest rejestrowany przez upoważnionego pracownika JCP. Na podstawie zebranych załączników jest dokonywany przegląd formalny w zakresie jego kompletności lub błędów. W przypadku negatywnego przeglądu wniosku, pracownik JCP informuje osobę wnioskującą lub upoważnioną do kontaktu o zaistniałej sytuacji i informuje o terminie uzupełnienia danych.

Nieuzupełnienie wniosku o recertyfikację w wyznaczonym terminie skutkuje przerwaniem procesu. Pozytywny wynik oceny jest warunkiem dopuszczającym wnioskującego do procesu recertyfikacji.

## **16 ODWOŁANIA I SKARGI**

Klientowi przysługuje prawo do wniesienia odwołania lub złożenia skargi na decyzję wydaną przez JCP w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji odnoszącej się do działań JCP (na każdym etapie procesu certyfikacji). JCP rozpatrując odwołanie lub skargę zapewnia brak jakichkolwiek działań dyskryminacyjnych oraz bezstronność personelu zaangażowanego w ich rozstrzygnięcie.

Pełny opis procesu postępowania z odwołaniami oraz ze skargami jest umieszczony na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

## **17 PRAWO DO UŻYTKOWANIA CERTYFIKATU**

Certyfikaty wydane Klientowi stanowią własność TÜV SÜD Polska, w związku z czym osoby posiadające certyfikat wydany przez JCP lub ich pracodawcy nie mają prawa do stosowania logo TÜV SÜD Polska.

W okresie ważności udzielonej certyfikacji osoba certyfikowana jest uprawniona do prezentowania posiadanego certyfikatu w niezmienionej formie łącznie z zakresem certyfikacji.

Prawo do użytkowania certyfikatu wygasa w trybie natychmiastowym w przypadku:

- zakończenia ważności,
- zawieszenia, cofnięcia lub ograniczenia zakresu certyfikatu,
- utraty zdolności fizycznej do wykonywania danych czynności.

Certyfikat nie może być wykorzystany w sposób mylący lub celowo wprowadzający w błąd. Posiadacz certyfikatu jest zobowiązany za zapewnienie, że certyfikat jest stosowany w odpowiedni i wiarygodny sposób. Posiadacz certyfikatu nie może przenieść (przepisać, sprzedać) certyfikatu na osoby trzecie. Posiadacz certyfikatu poprzez złożenie na wniosku podpisu zobowiązuje się do przestrzegania regulaminu obowiązującego w Centrum Certyfikacji TÜV SÜD Polska Sp. z o.o., w którym zostały zawarte zasady powoływania się na dokumenty, znaki i status osoby



certyfikowanej. Dokumenty są dostępne w siedzibie Centrum Certyfikacji lub na stronie internetowej [www.tuvsud.com/pl-pl](http://www.tuvsud.com/pl-pl).

## 18 WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH

Nr	Tytuł
PR9712-Z01	Wykaz wymagań prawnych i innych dotyczących certyfikacji osób wg PR9712 <b>wyd. 7 z 01.08.2025</b>

## 19 ZMIANY W DOKUMENCIE

Numer rewizji dokumentu	Opis zmian
8	Aktualizacja dnia 01.08.2025 zmiany: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zmiany wynikające z rozszerzenia zakresu akredytacji o UT (r), RT-D oraz RT-DI</li> <li>2. Doprecyzowanie wytycznych dot. certyfikacji personelu wynikających z normy EN 16729-4:2018</li> </ol>